

MINIMALIZACJA ODPADÓW PODCZAS DUŻYCH WYDARZEŃ

23 historie sukcesu

magazyn

**DOBRA
PRAKTYKA**

**Co to jest
MINEV?**

Wprowadzenie do projektu

Wpływ dużych wydarzeń na zużycie zasobów nie budzi żadnych wątpliwości. Ich liczba i ślad sprawiają, że konieczne jest wprowadzenie zrównoważonego rozwoju jako kryterium w ich organizacji.

Chociaż istnieje kilka czynników, które składają się na bardziej zrównoważony charakter wydarzenia, w praktyce jednym z najważniejszych jest wytwarzanie odpadów i zarządzanie nimi.

Rośnie troska i zaangażowanie ze strony administracji regionalnej i lokalnej, aby duże wydarzenia organizowane na ich terytoriach były bardziej ekologiczne; prywatni interesariusze są również coraz bardziej zaangażowani w zrównoważony rozwój; uczestnicy wydarzeń również. Jednak wiele związanych z tym aspektów sprawia, że wyzwanie to często przekracza możliwości i zasoby.

MINEV (Waste MINimization in Large EVents - MINIMALIZACJI ODPADÓW PODCZAS DUŻYCH WYDARZEŃ) ma na celu przyspieszenie działań administracji regionalnych i lokalnych w zakresie minimalizacji odpadów podczas dużych wydarzeń poprzez ich politykę w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym, gospodarki odpadami i neutralności klimatycznej. W tym celu, w ramach projektu MINEV, pięć lokalnych i regionalnych administracji z całej Europy (Malaga, Kraków, Kłajpeda, Region Macedonii Środkowej

i Miasto Metropolitane Bolonia) wymienia się dobrymi praktykami i środkami politycznymi, które umożliwiają minimalizację odpadów podczas dużych wydarzeń, przy wsparciu partnera doradczego ACR+, który pomaga zoptymalizować proces wymiany doświadczeń.

Z punktu widzenia komunikacji, duże wydarzenia są wyjątkową okazją do **zaangażowania organizatorów, uczestników i całego społeczeństwa w kulturę zrównoważonego rozwoju**, biorąc pod uwagę możliwości projekcyjne tych wydarzeń.

Wiedziałaś o tym? W odróżnieniu od poprzednich projektów, które zapewniły doświadczenie w tej dziedzinie, MINEV jest jedynym w całości poświęconym usprawnieniom polityki związanym z minimalizacją odpadów podczas dużych wydarzeń; jest to również jedyny, który zwraca uwagę na specyfikę różnych rodzajów wydarzeń, jeśli chodzi o produkcję i minimalizację odpadów.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

MINEV

Partnerami MINEV są:

Limpieza de
Málaga, S.A.M.

LIMASAM

Cleaning Service of Málaga Ltd.(Usługi sprzątania w Maladze) (ES) -
główny partner MINEV

ACR+

Stowarzyszenie Miast i Regionów na rzecz Zrównoważonego Zarządzania
Zasobami (BE)

Region Macedonii Środkowej (GR)

KRWMC

Regionalne Centrum Zarządzania Odpadami w Kłajpedzie (LT)

Miasto Metropolitarne Bolonia (IT)

Gmina Miejska Kraków (PL)

Jak zidentyfikować dobre praktyki

Projekt MINEV opierał się na ustrukturyzowanym procesie identyfikacji i analizy dobrych praktyk mających na celu zminimalizowanie wpływu zdarzeń.

Partnerzy projektu i ich interesariusze spotkali się w uczestniczących miastach i regionach na warsztatach poświęconych wymianie doświadczeń i wizytach studyjnych. Podczas specjalnej sesji poświęconej „Wymianie dobrych praktyk”, prowadzonej przez ACR+, uczestnicy dzielili się własnymi doświadczeniami, a eksperci z różnych instytucji przedstawiali inicjatywy i projekty dotyczące zarówno wyzwań, jak i możliwości związanych z zarządzaniem wydarzeniami. Szczególną uwagę zwrócono na różne rodzaje wydarzeń, w celu zidentyfikowania rozwiązań politycznych, które są zarówno inspirujące, jak i przetestowane.

Zgodnie z kryteriami Interreg Europe, każda dobra praktyka została oceniona pod kątem

- **Replikowalności** – możliwość dostosowania i wdrożenia w innych kontekstach.
- **Potwierdzonego sukcesu** - wykazana skuteczność w osiągnięciu celów.
- **Wymiernych rezultatów** - mierzalne i weryfikowalne wyniki.

Administrator sieci i urzędnik ds. polityki projektu zatwierdzili łącznie 22 dobre praktyki. Spośród nich eksperci tematyczni wybrali najbardziej inspirujące i możliwe do przeniesienia przykłady do włączenia do bazy danych dobrych praktyk Interreg Europe. Ostatecznie wybrano dziewięć dobrych praktyk MINEV, które reprezentują najbardziej wpływowe i skalowalne rozwiązania projektu.

Historie, które inspirują

Kategorie

Ramy regulacyjne i zielone zamówienia publiczne

Duże wydarzenia sportowe, religijne i podróżnicze

Minimalizacja odpadów podczas wydarzeń kulturalnych

Minimalizacja odpadów podczas wydarzeń biznesowych, naukowych, plenerowych i uświadamiających

Ramy regulacyjne i zielone zamówienia publiczne

Kategoria	Nazwa dobrej praktyki	Kraj / miasto / region
	#moNOuse EVENTS: organizowanie wydarzeń bez materiałów jednorazowego użytku	Włochy Region Emilia-Romania
	Podręcznik zielonych zamówień publicznych	Polska Województwo małopolskie
	Protokół obliczania śladu węglowego dla zrównoważonych wydarzeń	Hiszpania - region Andaluzji
	Znak zrównoważonego wydarzenia w ramach akcji „Malaga, jak bardzo cię kocham!”	Hiszpania - Malaga
	Turismo Bikaina Turismo de 10	Hiszpania - region Navarra
	Zapobieganie powstawaniu odpadów dzięki wydarzeniom z certyfikatem Eco	Włochy, Miasto Metropolitarnie Bologna

Duże wydarzenia sportowe, religijne i podróźnicze

Kategoria	Nazwa dobrej praktyki	Kraj / miasto / region
	Zarządzanie zrównoważonym rozwojem na Stadionie Króla Baudouina w Brukseli	Belgia - Bruksela
	Maraton w dobrym klimacie	Polska - Kraków
	Kompleksowe zarządzanie odpadami podczas Pucharu Davisa w Maladze	Hiszpania - Malaga
	Zapobieganie powstawaniu odpadów na Festiwalu Franciszkańskim	Włochy - region Emilia-Romania
	Kubki wielokrotnego użytku podczas dużych wydarzeń	Irlandia - Dublin
	Światowe Dni Młodzieży 2023	Portugalia - Lizbona

Kategoria	Nazwa dobrej praktyki	Kraj / miasto / region
Minimalizacja odpadów podczas wydarzeń kulturalnych	Artisti in Piazza - Pennabilli: zrównoważony rozwój z Go Green	Włochy - region Emilia-Romania
	Zespół ds. zrównoważonego rozwoju Festiwalu ROBOT	Włochy - region Emilia-Romania
	Uczynienie festiwalu filmowego bardziej ekologicznym	Grecja Region Macedonii Środkowej
	G'scheit feiern - Zmniejszenie ilości odpadów podczas wydarzeń i festiwali	Austria - region Steiermark
	Ponowne wykorzystanie i naprawa figur smoków wykorzystywanych podczas Wielkiej Parady Smoków w Krakowie	Polska - Kraków

Kategoria	Nazwa dobrej praktyki	Kraj / miasto / region
Minimalizacja odpadów podczas wydarzeń biznesowych, naukowych, plenerowych i uświadamiających	Minimalizacja odpadów w Greencities & S-Moving Inteligencja miejska i inteligentna mobilność spotkanie w Maladze	Hiszpania - Malaga
	Gospodarka odpadami w wydarzeniach partycypacyjnych na obszarach przybrzeżnych, które uzyskały znak zrównoważonego rozwoju	Hiszpania - Malaga
	Zarządzanie odpadami podczas wydarzeń Anatolia College	Grecja Region Macedonii Środkowej
	Exibo - metoda projektowania wystaw do wykorzystania w dużych wydarzeniach o ograniczonym wpływie na środowisko	Grecja Region Macedonii Środkowej
	Zarządzanie odpadami stałymi podczas wydarzeń na dużą skalę w Parku Środowiskowym Thermi	Grecja Region Macedonii Środkowej
	Zapobieganie powstawaniu odpadów w SANA Food i Slow Wine	Włochy, Miasto Metropolitarnie Bologna

Ramy **regulacyjne** i zielone zamówienia publiczne

Jeszcze przed wydarzeniem, każde wydarzenie zwykle przechodzi fazę planowania, która w zależności od jego wielkości i rodzaju może obejmować szereg procesów i operacji, takich jak mobilność, gospodarka odpadami, dostawa energii, sprzedaż biletów, catering, zakwaterowanie i inne.

Ramy regulacyjne narzucone przez władze lokalne i regionalne mogą znacząco wpływać na sposób organizacji wydarzeń – zarówno przez prywatnych organizatorów wydarzeń, jak i przez podmioty publiczne.

Takie ramy mogą stanowić główny nurt ważnych i strategicznych wytycznych dot. zapobiegania powstawaniu odpadów oraz odpowiednich praktyk i celów ukierunkowanych na eliminację plastiku jednorazowego użytku, mniej opakowań, selektywną zbiórkę odpadów, ponowne przemyślenie dostaw żywności itp. Współpraca między władzami publicznymi a prywatnymi organizatorami wydarzeń powinna zapewnić odpowiednie zastosowanie takich ram, aby mogły one coś zmienić.

Jedną z takich ram są z pewnością zielone zamówienia, które mogą wyeliminować niezrównoważone praktyki oraz procesy i usługodawców generujących duże ilości odpadów.

1

#moNOuse EVENTS: organizowanie wydarzeń bez materiałów jednorazowego użytku

Lokalizacja: Włochy

Właściciel: ANCI-ER i ATERSIR

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Zmniejszenie wpływu na środowisko związanego z wydarzeniami od dawna jest przedmiotem zainteresowania wielu gmin w regionie Emilia-Romagna, a także integralną częścią regionalnych celów planowania w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania ich powstawaniu. Pomimo rosnącego zainteresowania tą kwestią, większość inicjatyw mających na celu „zazielenienie” branży eventowej nadal koncentruje się na poprawie selektywnej zbiórki odpadów oraz na zastępowaniu materiałów (np. z jednorazowego plastiku opartego na paliwach kopalnych na jednorazowy plastik pochodzenia biologicznego lub biodegradowalny, wyłożony celulozą, aluminium lub „tetrapack” do opakowań wody), zamiast na zmianach systemowych.

Wytyczne i, szerzej, nadrzędna inicjatywa promowana przez ANCI-ER (Manifest #moNOuso), przyczyniają się do „zmiany narracji”, zgodnie z europejskimi ramami regulacyjnymi, w których, jeśli chodzi o produkty jednorazowego użytku, eliminacja niepotrzebnych produktów i wdrażanie modeli ponownego użycia powinny zawsze być głównym celem.

Głównymi interesariuszami i beneficjentami inicjatywy są zatem zarówno gminy, jak i organizatorzy wydarzeń, zapewniając zarówno „nową perspektywę” do radzenia sobie z „zielonymi wydarzeniami”, jak i narzędzia potrzebne do rozpoczęcia transformacji (np. próbki specyfikacji technicznej, praktyczne uchwały itp.). Aby ułatwić przejście od intencji do działań, regionalne fundusze są udostępniane gminom w ramach przetargów publicznych opracowanych we współpracy między ANCI-ER i ATERSIR.

Opinia eksperta

Średnio każdy obywatel Europy wytwarza prawie pół tony odpadów komunalnych, a roczna produkcja odpadów w UE wynosi 2,5 miliarda ton. Aby odwrócić ten trend, UE wspiera hierarchię postępowania z odpadami, w której zapobieganie powstawaniu odpadów jest priorytetem numer jeden i zdecydowanie najskuteczniejszym sposobem oszczędzania zasobów i zmniejszania wpływu odpadów na środowisko. Zapobieganie powstawaniu odpadów i zastępowanie modeli jednorazowego użytku modelami ponownego użycia jest zalecane w wielu wytycznych UE, w tym w dyrektywie ramowej w sprawie odpadów i planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym. Europejski Zielony Ład zachęca władze publiczne do „dawania przykładu i zapewnienia, że ich zamówienia są ekologiczne”. Siła nabywcza władz publicznych stanowi około 14% produktu krajowego brutto UE i może służyć jako potężna siła napędowa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i zamówień publicznych o obiegu zamkniętym. Wydarzenia publiczne są jednym z obszarów, w których można zademonstrować to podejście. Wytyczne i środki wprowadzone przez region Emilia Romagna służą jako doskonały przykład tego, w jaki sposób władze publiczne mogą wspierać zapobieganie powstawaniu odpadów i mogą być łatwo przenoszone na inne regiony we Włoszech i Europie.

Magda Michaliková

Pracuje dla Platformy edukacyjnej
Interreg Europe Policy Learning Platform

Potrzebne zasoby

Narzędzia zostały opracowane przez kierownika ds. gospodarki o obiegu zamkniętym pod nadzorem kierownika wyższego szczebla. Grafiką i drobną edycją zajęli się dział komunikacji. W sumie wymagało to około 100 godzin pracy, zarówno w przypadku wytycznych, jak i „Manifestu”, a szacowany koszt wyniósł około 6000 euro.

Potwierdzenie sukcesu

Wytyczne dotyczące wydarzenia zostały opracowane w ramach szerszej inicjatywy mającej na celu rozwiązanie problemu jednorazowego użytku, mającej na celu „zmianę narracji” i zachęcanie do wdrażania i konsolidacji modeli ponownego użycia. Manifest #monouso jest „polityczną” osią inicjatywy, która zyskuje na popularności w regionie ER i poza nim. Do tej pory 14 gmin w 3 włoskich regionach formalnie zatwierdziło Manifest i zobowiązało się do jego wdrożenia.

Potencjał uczenia się lub transferu

Inicjatywa ta ma duży potencjał transferu. W każdym kraju gminy mogą odegrać ważną rolę we wspieraniu transformacji w kierunku nowego modelu gospodarczego, który priorytetowo traktuje innowacyjne praktyki. Pięć zasad Manifestu #moNOuso i powiązany Model Rezolucji Rady (CRM) można łatwo przetłumaczyć na inne języki i wykorzystać do zbudowania międzynarodowej sieci gmin zaangażowanych we wspieranie modeli ponownego użycia i ograniczanie odpadów z produktów jednorazowego użytku w branży eventowej i innych sektorach. CRM jest bardzo cennym narzędziem: kontekstualizuje 5 zasad w nadrzędnych międzynarodowych i europejskich ramach, które wzywają do odważnych ambicji w przekształcaniu obecnych niezrównoważonych modeli produkcji i konsumpcji, ze szczególnym naciskiem na pilną potrzebę przezwyciężenia obecnej kultury wyrzucania i praktyk biznesowych. Należy zauważyć, że wszystkie gminy, które formalnie przyjęły Manifest we Włoszech, korzystały z CRM dostarczonego przez ANCI-ER.

2 Podręcznik zielonych zamówień publicznych (ZZP)

Lokalizacja: Polska, województwo małopolskie

Właściciel: Województwo Małopolskie

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Według statystyk dla 2021 r. tylko 1 procent wszystkich zrealizowanych zamówień publicznych stanowiły ZZP. Wiedza na temat korzystania z ZZP jest bardzo niewielka. To był prawdziwy problem, a stworzenie Podręcznika Zielonych Zamówień Publicznych mogło być rozwiązaniem. Podręcznik jest konsekwencją przyjęcia w 2019 r. deklaracji „Małopolska wolna od plastiku”. Podręcznik został stworzony na potrzeby Urzędu Marszałkowskiego. Wykonanie dokumentu zostało zlecone zewnętrznej kancelarii prawnej. Urząd Marszałkowski przekazał Wykonawcy plan zamówień publicznych.

Następnie należało wybrać najczęstsze zamówienia realizowane w Urzędzie: zamówienia na papier, sprzęt, catering, materiały promocyjne. Projekt Podręcznika został skonsultowany z zespołem ds. zamówień publicznych. Przedstawiciele zespołu uczestniczyli w rozmowach z wykonawcą. Projekt został również przesłany do akceptacji wszystkich departamentów Urzędu Marszałkowskiego.

W ramach umowy wykonawca przygotował podręcznik i przeprowadził szkolenie online dla wszystkich pracowników Urzędu Marszałkowskiego, które trwało miesiąc. Udało im się przeszkolić 180 osób (dyrektorów, kierowników i pracowników z każdego działu). Później podręcznik został opublikowany w intranecie. Link do Podręcznika został również wysłany do wszystkich gmin w województwie z zachętą do korzystania z niego.

Opinia eksperta

Wykorzystując swoją siłę nabywczą do wyboru towarów, usług i prac o ograniczonym wpływie na środowisko, rządy mogą wnieść istotny wkład w realizację celów zrównoważonego rozwoju. Sektory o dużym wpływie na samorządy lokalne i regionalne to budownictwo, żywność i gastronomia, mobilność i produkty wykorzystujące energię. Komisja Europejska definiuje zielone zamówienia publiczne (ZZP) jako „proces, w ramach którego władze publiczne starają się zamawiać towary, usługi i roboty budowlane o zmniejszonym wpływie na środowisko w całym ich cyklu życia w porównaniu z towarami, usługami i robotami budowlanymi o tej samej podstawowej funkcji, które zostałyby zamówione w innym przypadku”. Zielone zamówienie publiczne może przynieść wiele korzyści. Może być głównym motorem innowacji, zachęcając branżę do opracowywania bardziej zrównoważonych produktów i usług. Może to zapewnić oszczędności finansowe dla władz publicznych i pomóc im stać się przykładem w przejściu na gospodarkę niskoemisyjną i o obiegu zamkniętym. Opracowany przez województwo małopolskie podręcznik dotyczący zielonych zamówień publicznych może służyć jako doskonały przykład w Polsce, a także w innych państwach członkowskich UE.

Magda Michalíková

Pracuje dla Platformy edukacyjnej
Interreg Europe Policy Learning Platform

Potrzebne zasoby

Wykonanie Podręcznika ZZP zostało zlecone firmie zewnętrznej - kancelarii prawnej, która ma doświadczenie w tym temacie. Podręcznik, w tym przeprowadzenie 5 szkoleń dla pracowników Urzędu Marszałkowskiego, kosztował 20 000 euro. Finansowanie pochodziło ze środków wewnętrznych Urzędu Marszałkowskiego.

Potwierdzenie sukcesu

Podręcznik był pierwszym tego typu dokumentem opracowanym przez Urząd Marszałkowski w Polsce. Najszybszym dowodem na sukces podręcznika było wyeliminowanie jednorazowych produktów z tworzyw sztucznych podczas cateringu wydarzenia, zastępując je np. szklanymi butelkami i tacami wielokrotnego użytku. Został on również rozesłany do wszystkich 182 gmin z całego województwa małopolskiego. Jest to zupełnie nowy dokument, a przygotowanie procedur publicznych wymaga czasu, więc w przyszłości spodziewane są dalsze sukcesy.

Potencjał uczenia się lub transferu

Podręcznik zielonych zamówień publicznych zawiera wytyczne dla ZZP z różnych sektorów i różnych typów. Mogą one być przydatne podczas przygotowywania zamówień publicznych. Podręcznik zawiera przykłady paragrafów, które można skopiować do umów. Są one uniwersalne dla wszystkich firm/biur. Niestety, podręcznik jest w języku polskim, ale można go łatwo przetłumaczyć na wszystkie języki. Podręcznik może być również inspiracją do stworzenia bardziej zaawansowanego dokumentu lub nawet bardziej zawężonego, dedykowanego konkretnym zamówieniom publicznym realizowanym przez pojedynczą firmę.

3 Protokół obliczania śladu węglowego dla zrównoważonych wydarzeń

Lokalizacja: Region Andaluzji, Hiszpania

Właściciel: Ministerstwo ds.

Zrównoważonego Rozwoju i Środowiska Regionalnego

Rządu Andaluzji

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Pomysł opracowania protokołu pojawił się w Biurze ds. Zmian Klimatu rządu Andaluzji ze względu na rosnące obawy o duży wpływ dużych wydarzeń na środowisko.

Brak ram prawnych do pomiaru „zrównoważonego rozwoju” wydarzeń stworzył okazję do opracowania tego dobrowolnego protokołu, opartego na standardowych metodologiach, w celu promowania zrównoważonych wydarzeń i ich wkładu w działania na rzecz klimatu.

Po kilku latach opracowywania narzędzi, protokołu i oficjalnego rejestru do pomiaru, kontroli, redukcji i kompensacji emisji_{CO2} dla organizacji i firm, celem było rozszerzenie jego zakresu i zastosowanie go do wydarzeń.

Dokumenty zawierają zalecenia dotyczące projektowania zrównoważonych wydarzeń, koncentrując się na różnych źródłach emisji i różnych etapach wydarzeń (przygotowanie, realizacja i demontaż). Ponadto protokół proponuje procedurę obliczania śladu węglowego opartą na następujących krokach:

1. Wybór obliczeń śladu węglowego (CF) metodologia
2. Projektowanie mapy procesu wydarzenia
3. Definiowanie granic systemu
4. Kompilacja informacji (dane dotyczące działalności i wskaźniki emisji)
5. Obliczanie śladu węglowego
6. Raportowanie i minimalizacja (w tym kompensacja emisji CO₂)

Dostarczane są również informacje techniczne na temat emisji z różnych działań, aby pomóc organizatorom wydarzeń w dokonywaniu obliczeń w sposób bardziej wydajny i dokładny.

Potrzebne zasoby

Wyspecjalizowani profesjonaliści przygotowali i przetestowali protokół, ale jedyne wymagane środki finansowe dotyczyły zasobów ludzkich.

Potwierdzenie sukcesu

Protokół został zastosowany do kilku wydarzeń, w tym:

- **Prezentacja aplikacji śladu węglowego dla gmin andaluzyjskich** Sewilla, 26 października 2022 r. (2-godzinne wydarzenie w godzinach porannych)

- **Finały Copa del Rey**

23 kwietnia 2022 r. i 6 maja 2023 r

- **Koncert muzyczny Manuela Carrasco**

2-3 czerwca 2023 r

Potencjał uczenia się lub transferu

Protokół ten jest potencjalnie przydatny dla innych regionów, ponieważ można go łatwo przenieść do dowolnej lokalizacji i umożliwia pomiar i porównanie wpływu zdarzeń na środowisko w dowolnym miejscu.

Osiągnięte wyniki

W wyniku finału Copa del Rey 2022 wyemitowano **2225 ton ekwiwalentu CO₂**, co odpowiada emisji **436 samochodów** przez cały rok (średnio jeden pojazd emituje 5,1 ton _{CO2} rocznie). Na podstawie tej analizy zaproponowano kilka środków mających na celu zmniejszenie śladu węglowego wydarzenia, w tym

- ograniczenie korzystania z prywatnych pojazdów
- zmniejszanie zużycia energii poprzez zawieranie umów z dostawcami odnawialnej energii elektrycznej lub instalowanie paneli fotowoltaicznych
- poprawę segregacji odpadów, biorąc pod uwagę znaczący wpływ frakcji organicznej

4 Znak zrównoważonego wydarzenia w ramach akcji „Málaga, jak bardzo cię kocham!”

Lokalizacja: Hiszpania, miasto Malaga

Właściciel: Rada Miasta Malaga

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Pomysł opracowania znaku pojawił się w dziale ds. środowiska i zrównoważonego rozwoju gminy Málaga ze względu na rosnące obawy dotyczące dużego wpływu dużych wydarzeń w mieście oraz jako okazja do podniesienia świadomości ekologicznej wśród organizatorów i uczestników wydarzeń.

Wyspecjalizowani specjaliści z działu ds. zrównoważonego rozwoju gminy Málaga zbierają informacje na etapie planowania wydarzenia, analizują działania i przekazują organizatorowi konkretne zalecenia dotyczące ograniczenia wytwarzania odpadów i uczynienia wydarzenia bardziej zrównoważonym.

ważnym. Oferowane doradztwo jest spersonalizowane i stanowi bezpłatną usługę komunalną dla organizatorów wydarzeń. Ponadto organizatorzy wydarzeń, którzy są zaangażowani w tę inicjatywę, otrzymują bezpłatnie pewne zasoby (pojemniki na odpady, usługi sprzątnięcia, program edukacyjny...), aby promować swoje uczestnictwo i zrównoważony rozwój

Dlatego „Zrównoważone wydarzenie” pozwala certyfikować wydarzenia, które podejmują zobowiązania środowiskowe podczas prowadzenia swojej działalności.

Znak ten zapewnia wyraźną wartość dodaną do wydarzeń i odzwierciedla rosnącą świadomość społeczną w zakresie kwestii środowiskowych i przyczynia się do najbardziej zrównoważonego miasta.

Główną trudnością było (i nadal jest) zaangażowanie organizatorów wydarzeń na etapie planowania wydarzenia, przed złożeniem wniosku. Ponadto wyzwaniem jest dostosowanie wskaźników i miar do różnych wydarzeń w celu kontrolowania i monitorowania poprawy w kolejnych edycjach.

Potrzebne zasoby

Zewnętrzna usługa planowania i świadomości środowiskowej

169 100 €/rok, co obejmuje koordynację, warsztaty uświadamiające, zarządzanie wydarzeniami dotyczącymi zrównoważonych fok, materiały

Personel: 800 godzin monitorów środowiskowych (2-6 monitorów, 1-4 godzin/warsztat) i uwaga na zrównoważone wydarzenia (maks. 15 monitorów)

Opinia eksperta

Wydarzenia, we wszystkich swoich formach, mogą mieć znaczący wpływ na środowisko, a wytwarzanie odpadów i zarządzanie nimi jest kluczowym wyzwaniem. Ramowa dyrektywa UE w sprawie odpadów nadaje priorytet zapobieganiu powstawaniu odpadów jako najsukursniejszej strategii ograniczania wpływu na środowisko i poprawy efektywności wykorzystania zasobów. Ta dobra praktyka oferuje holistyczne podejście do redukcji odpadów i zwiększenia zrównoważonego charakteru wydarzeń zgodnie z celami UE. Kluczem do sukcesu jest połączona oferta dostosowanych porad, praktycznych zasobów i usług oraz etykiety certyfikacyjnej. Etykieta jest szczególnie skuteczna, ponieważ sprawia, że działania są bardziej widoczne, pomagając edukować uczestników i zachęcać organizatorów. Praktyka ta może być z łatwością powielana w innych regionach, a jej przeniesienie do innych sektorów już świadczy o jej wszechstronności.

James Ling

Pracuje dla Platformy edukacyjnej
Interreg Europe Policy Learning Platform

Potwierdzenie sukcesu

Jako dowód sukcesu tej praktyki warto podkreślić wzrost liczby zrównoważonych wydarzeń opracowanych w ostatnich latach:

2019 ➔ 79

2020 ➔ 13 (efekt pandemii Covid 19)

2021 ➔ 19 (efekt pandemii Covid 19)

2022 ➔ 129

2023 (pierwszy kwartał) ➔ 36

Przykładem dobrej praktyki jest Malaga-Open - oficjalny turniej ATP Challenger Tour w Maladze, zawody referencyjne na poziomie krajowym w zakresie promowania kryteriów zrównoważonego rozwoju związanych z wydarzeniami sportowymi i zgodnych z ODS.

Potencjał uczenia się lub transferu

Ten znak zrównoważonego rozwoju może być interesujący dla innych regionów, ponieważ można go przenieść do dowolnej lokalizacji i pozwala mierzyć oraz porównywać wpływ wydarzeń na środowisko w dowolnym miejscu.

Jako dowód i przykład transferu dobrych praktyk do innych obszarów:

protokół „Zrównoważona produkcja w Maladze”. W ten sposób protokół ten został opracowany w celu osiągnięcia synergii między skutkami środowiskowymi związanymi z produkcjami audiowizualnymi a przyjęciem rozwiązań mających na celu zniwelowanie lub przynajmniej zminimalizowanie tych konsekwencji.

Podręcznik dobrych praktyk w zakresie organizacji bardziej zrównoważonych wydarzeń MICE (spotkania, imprezy motywacyjne, konwencje i wystawy) w miejscu docelowym. Podręcznik podkreśla zaangażowanie Malagi w zrównoważony rozwój i angażuje wszystkie podmioty.

5 Turismo Bikaina Turismo de 10

Lokalizacja: Hiszpania, region Nawarra

Właściciel: Generalna Dyrekcja

Turystyki rządu Nawarry

Strona internetowa:

**Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej**

Informacje o tej dobrej praktyce

Problemem poruszonym w tej inicjatywie jest zrównoważony rozwój działalności turystycznej w Nawarze, ustanowienie metodologii zapewniającej wsparcie doradcze dla sektora turystycznego w celu wdrożenia konkretnych środków zrównoważonego rozwoju. Celem jest, aby wydarzenia organizowane przez lokalne podmioty w Nawarze, konsorcja turystyczne i stowarzyszenia turystyczne poprawiły ich zrównoważony rozwój. W 2022 r. 85 wydarzeń podpisało porozumienie w sprawie zrównoważone-

go rozwoju w ramach inicjatywy. Aby osiągnąć swoje cele, praktyka obejmuje przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w inicjatywę, którzy przechodzą szkolenia w celu opracowania planu działań na rzecz zrównoważonego rozwoju dla każdego z wydarzeń. W ramach planu działania istnieją określone środki i odpowiadające im wskaźniki. Każde wydarzenie ma swoją specyfikę, własny plan działania z różnymi środkami dla każdej edycji wydarzenia w zależności od możliwości ludzkich i ekonomicznych koordynatorów.

Koordynatorzy wydarzeń otrzymują podstawowe wytyczne, które mają na celu zminimalizowanie negatywnych skutków wydarzeń i zmaksymalizowanie pozytywnych w oparciu o przegląd wydarzenia od początku procesu planowania do jego realizacji, monitorowania i oceny.

Ocena odgrywa kluczową rolę w analizie skuteczności środków, które zwiększają wartość i jakość wydarzeń oraz pomagają przezwyciężyć wszelkie zidentyfikowane niedociągnięcia. W 2023 r. odbędzie się druga edycja szkolenia na temat zrównoważonego rozwoju.

Opinia eksperta

Branża turystyczna, która odpowiada za 10% PKB UE i zatrudnia miliony ludzi, jest zagrożona ze względu na rosnącą liczbę i dotkliwość pożarów, powodzi, susz i super burz, a także wysokie temperatury i podnoszenie się poziomu mórz. Przemysł musi złagodzić swój wpływ na klimat, aby zmniejszyć emisje i wesprzeć swoje przetrwanie gospodarcze. Ekologizacja europejskiej turystyki jest częścią strategii UE na rzecz zrównoważonej turystyki. Ta dobra praktyka z Nawarry jest zgodna z wyżej wymienioną strategią UE, ponieważ ma na celu poprawę zrównoważonego rozwoju lokalnych organizacji turystycznych i ich wydarzeń. Koordynatorzy wydarzeń otrzymują podstawowe wytyczne, które mają na celu zminimalizowanie negatywnego wpływu wydarzeń. Podejście to jest łatwe do przeniesienia i może stanowić inspirację dla innych regionów europejskich.

Magda Michalíková

Pracuje dla Platformy edukacyjnej
Interreg Europe Policy Learning Platform

Potrzebne zasoby

Zespół zoptymalizował role i dokonał re-dystrybucji zadań. Zewnętrzni eksperci, finansowani przez NextGeneration EU, mieli kluczowe znaczenie dla szkoleń. Godziny szkolenia: 18 na 3 edycje. Liczba godzin zajęć: 605 dla 3 edycji. Wsparcie finansowe ze strony RRF UE. Budżet na 3 edycje i ocenę zgodności: 50 892,60 EUR (z VAT)

Plany działania koncentrują się na pięciu obszarach: procesach pracy, infrastrukturze, dostawach, mobilności i zarządzaniu zasobami.

Potencjał uczenia się lub transferu

Praktyka ta może być potencjalnie łatwa do przeniesienia do innych regionów, nawet z prywatnymi podmiotami organizującymi wydarzenia. Poprzez specjalne warunki zamówień publicznych lub dotacje publiczne, które zachęcają organizatorów do włączenia środków środowiskowych do projektowania i organizacji wydarzeń.

„Turismo Bikaina-Turismo de 10” wdrożyło już tę samą metodologię w celu poprawy dostępności i środków integracyjnych w organizacji wydarzeń, zapewniając specjalny przewodnik, szkolenia i mentoring.

Potwierdzenie sukcesu

Ustrukturyzowana metodologia umożliwiła zainteresowanym stronom wdrażanie dobrych praktyk i przeprowadzanie kompleksowych ocen środowiskowych działalności turystycznej, zwiększając kontrolę nad ich wpływem.

Dane programu:

2022:	2023:	2022:
85 wydarzeń	69 wydarzeń	80 wydarzeń
21 podmiotów	17 podmiotów	23 podmiotów
75 planów działania	51 planów działania	50 planów działania

6 Zapobieganie powstawaniu odpadów dzięki wydarzeniom z certyfikatem Eco

Lokalizacja: Włochy, Miasto Metropolitane Bologna
Właściciel: Ambiente e Salute i Legambiente
Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Ecoevents, stworzony przez Ambiente e Salute i Legambiente, jedna z wiodących włoskich organizacji zajmujących się ochroną środowiska, ma na celu minimalizację odpadów w organizacji i zarządzaniu wydarzeniami. Wspiera organizatorów wydarzeń od etapu planowania, aby zapewnić lepszy zrównoważony rozwój.

Ecoevents oferuje trzy rodzaje certyfikacji:

- **Ecoactions:** jest zgodny z lżejszym protokołem, dzięki czemu jest odpowiedni dla organizatorów, którzy chcą postawić pierwsze kroki w kierunku zarządzania odpadami. Ecoactions zachęca do zaangażowania się w zrównoważony rozwój, rozwiązując barierę kosztową certyfikatów ISO poprzez oferowanie uproszczonych protokołów.
- **Eco Certified Events:** nie tylko edukuje organizatorów w zakresie zmniejszania wpływu, ale także śledzi i weryfikuje konkretne wyniki, poprzez proces szkolenia i monitorowania ilościowego, zapewniając namacalną poprawę w czasie.
- **Ecoevents** oferuje możliwość podjęcia ścieżki do certyfikacji ISO dla wydarzeń o znaczących zrównoważonych działaniach.

Ecoactions i Eco Certified Events umożliwiają organizatorom projektowanie wydarzeń w sposób zrównoważony od samego początku, zamiast dostarczać etykietę zrównoważonego rozwoju na końcu. Organizatorzy przechodzą szkolenia przed wydarzeniem, dotyczące zarządzania odpadami na każdym etapie.

Po spełnieniu standardów i ukończeniu szkolenia, certyfikat jest przyznawany przed wydarzeniem, w zaufaniu. Pozwala to nawet małym firmom i stowarzyszeniom promować swoje wydarzenia z wyprzedzeniem. W przypadku wydarzeń z certyfikatem Eco Certified Events, końcowy audyt weryfikuje zgodność podczas wydarzenia.

Potrzebne zasoby

Ambiente e Salute opiera się na zespole ekspertów ds. zrównoważonego rozwoju, którzy wspierają organizatorów wydarzeń w szkoleniu personelu w zakresie wdrażania zrównoważonych praktyk oraz na partnerstwie z Legambiente, które zapewnia zasięg krajowy.

Potwierdzenie sukcesu

W 2024 r. 61 wydarzeń otrzymało certyfikaty Eco Certified Events i Ecoactions, takie jak Future Film Festival w Bolonii z udziałem 4000 osób w 2023 r. Festiwal wdrożył takie praktyki, jak merchandising wielokrotnego użytku, bezpłatne punkty poboru wody i minimalne zużycie plastiku. Ponieważ pomiary odnoszą się do warunków początkowych wydarzenia, nawet niewielkie ulepszenia podczas małego wydarzenia mają dużą wartość. Celem jest stworzenie stopniowej zmiany w kierunku zrównoważonego rozwoju, dzięki czemu każdy wysiłek będzie miał znaczenie.

Potencjał uczenia się lub transferu

Certyfikat Ecoevents-Legambiente oferuje znaczący potencjał do nauki i adaptacji w innych krajach, których celem jest promowanie zrównoważonego planowania wydarzeń. Zmniejszając zużycie zasobów i ilość odpadów, pokazuje, w jaki sposób wydarzenia mogą zminimalizować ich wpływ na środowisko. Certyfikacja zwiększa widoczność i reputację, ułatwiając przyciągnięcie świadomych zrównoważonego rozwoju sponsorów i uczestników. Ponadto został zaprojektowany tak, aby był dostępny nawet dla mniejszych organizacji, takich jak stowarzyszenia i mniej ustrukturyzowane grupy, zapewniając integrację i szersze zastosowanie. Co więcej, ten proces certyfikacji integruje zrównoważone praktyki na wszystkich etapach planowania wydarzeń - projektowania, realizacji i monitorowania - pokazując, w jaki sposób zrównoważony rozwój może stać się podstawową zasadą, a nie drugorzędną kwestią.

Duże wydarzenia sportowe, religijne, i podróżnicze

Można by się zastanawiać, co sport i wydarzenia religijne mogą mieć ze sobą wspólnego.

Niezależnie od tego, czy jest to wydarzenie jednodniowe, czy trwające kilka dni, gromadzi dużą publiczność i zwolenników, czasami regularnie - na stadionie, arenie, w sanktuarium, miejscu pielgrzymek lub w innym miejscu. W końcu klub sportowy może być w niektórych przypadkach czyjąś religią. Niezależnie od danego przypadku, uczestnicy takich wydarzeń są często przyzwyczajeni i zaznajomieni z miejscem, w którym odbywa się wydarzenie, co ułatwia przejście na bardziej zrównoważone i bezodpadowe wydarzenia oraz udział odwiedzających w tym przejściu.

Takie duże wydarzenia odbywają się cyklicznie - mogą być coroczne lub nawet cotygodniowe, co powinno ułatwić regularne monitorowanie, ocenę, dopracowywanie, dostosowywanie i ulepszanie środków zapobiegania powstawaniu odpadów. Procesy współpracy i konsultacje z odwiedzającymi takie wydarzenia mogą znacznie poprawić ich akceptację

1 Zarządzanie zrównoważonym rozwojem na Stadionie Króla Baudouina w Brukseli

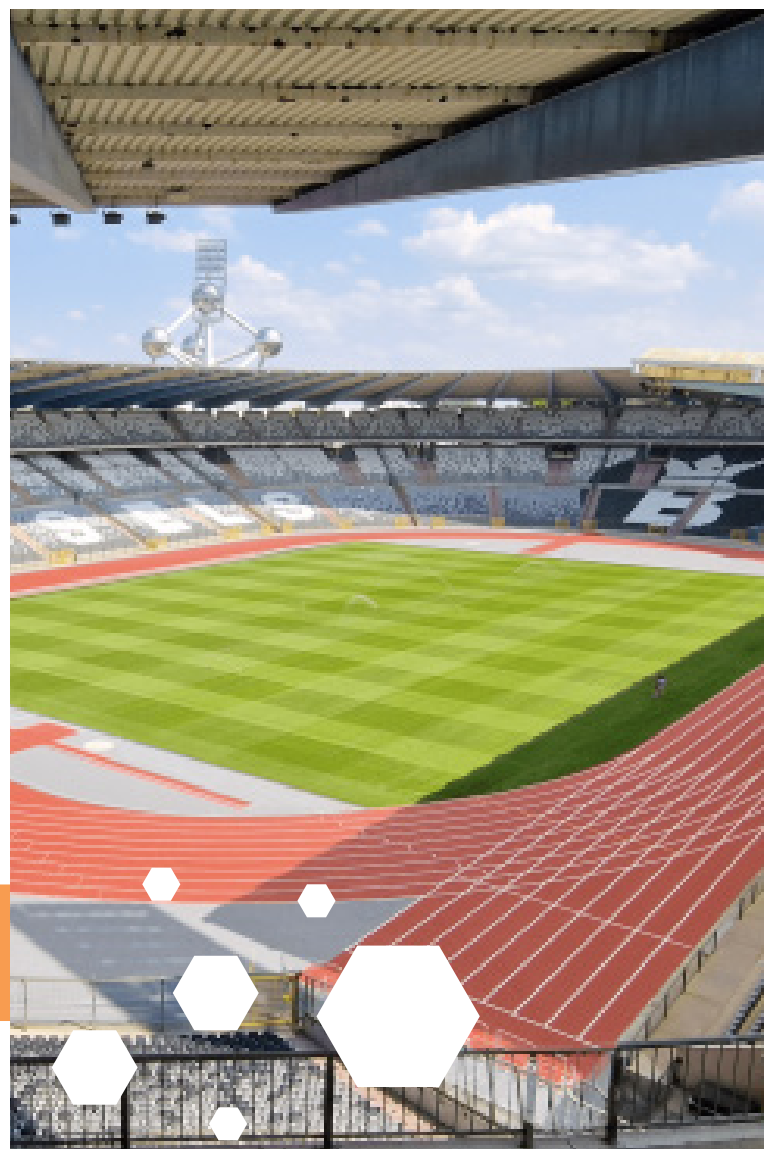
Lokalizacja: Belgia, miasto Bruksela

Właściciel: Prosport Bruxelles

Informacje o tej dobrej praktyce

Wdrożenie dobrej praktyki rozpoczęło się w 2020 r. od pobrania próbek odpadów. Celem było zidentyfikowanie punktów zapalnych i dominujących strumieni odpadów w różnych obszarach poprzez pobieranie próbek i obserwacje. Szczególną uwagę poświęcono opakowaniom i materiałom opakowaniowym w celu oszacowania ilości metalu, PET i innych materiałów. Stwierdzono, że spośród wszystkich zebranych metalowych puszek w tych trzech obszarach 64% pochodzi z publicznych koszy na śmieci poza obrębem stadionu, podczas gdy butelki PET i kubki przeważały na terenie stadionu (76%). W oparciu o wyniki tej analizy test pilotażowy został dalej zdefiniowany i zdecydowano się po raz pierwszy utworzyć tymczasową infrastruk-

turę selektywnej zbiórki. Postanowiono wprowadzić tylko jeden dodatkowy pojemnik na opakowania i materiały opakowaniowe (PMC).

Stadion podpisał również umowę z firmą, która instaluje popielniczki oraz odzyskuje i poddaje recyklingowi niedopałki papierosów. W tym samym czasie odbywały się spotkania z organizatorami dużych imprez, aby zasugerować im rozwiązania mające na celu poprawę sortowania wewnątrz i na zewnątrz stadionu, co znalazło odzwierciedlenie w dostosowanych umowach.

W 2022 r. stadion rozpoczął kampanię komunikacyjną mającą na celu podniesienie świadomości społecznej w zakresie dobrych praktyk sortowania.

Opinia eksperta

Lepsze zarządzanie stałymi odpadami komunalnymi jest przedmiotem zmienionej dyrektywy ramowej UE w sprawie odpadów. Od 2030 r. wszystkie materiały nadające się do recyklingu nie będą mogły trafiać na wysypiska śmieci. Osiągnięcie celu, jakim jest zapobieganie, ponowne wykorzystanie i recykling mniej niż 10% stałych odpadów komunalnych trafiających na składowiska. Do 2025 r. ponowne wykorzystanie i recykling odpadów komunalnych zostaną zwiększone do co najmniej 55%, 60% i 65% masy odpowiednio do 2025, 2030 i 2035 r. Zgodnie z planem działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, materiały powinny być sortowane w jak największym stopniu. Jak pokazano w tej dobrej praktyce, właściwe sortowanie odpadów musi odbywać się we wszystkich miejscach, w tym w miejscach publicznych, takich jak stadiony. Jest to ważny pierwszy krok do jeszcze szerszej zbiórki materiałów, zapobiegania powstawaniu odpadów (na przykład w postaci kubków i talerzy wielokrotnego użytku) i innych środków, które zostaną wdrożone na stadionie.

Magda Michaliková

Pracuje dla Platformy edukacyjnej
Interreg Europe Policy Learning Platform

Potrzebne zasoby

Pracownicy :

- 1 pracownik ProSPORT
- 1 Fost Plus
- 1 Brussels-Clean
- 1 Bruksela-Środowisko
- 6 pracowników do instalacji sprzętu

Koszty finansowe :

- Pojemniki do sortowania : € 43 219,69 HTVA
- Popielniczki: € 9 700 HTVA + € 1.440 / rok opróżnianie i recykling
- Kampania komunikacyjna: € 200 000 HTVA

Potwierdzenie sukcesu

Wyniki były zadowalające, ponieważ nowy pobór próbek wykazał przekierowanie 120 kg PMC z odpadów resztkowych. Zasadniczo oznaczało to, że wskaźnik wychwytywania PMC wynosił 83,2%, ponieważ przechwycono 120 kg ze 144,21 kg PMC. Znalazło to również odzwierciedlenie w całkowitej ilości odpadów resztkowych na terenie stadionu, która spadła do 1120 kg z 1375,17 kg.

Następnie zrealizowano projekt na większą skalę, instalując stałą infrastrukturę, koncerty o wartości dodanej i różne zawody lekkoatletyczne na stadionie.

Potencjał uczenia się lub transferu

Pozytywne aspekty projektu obejmowały dobrą współpracę z lokalnymi i regionalnymi partnerami, dobrą współpracę z ekspertami, otrzymane fundusze na ukończenie projektu, organizatorzy odegrali swoją rolę prawidłowo i wreszcie zmianę w zachowaniu ludzi.

Stadion nadal pracuje nad nowymi projektami, aby osiągnąć jeszcze lepsze wyniki niż obecnie, ponieważ chcą stworzyć sortownię odpadów na stadionie, aby lepiej zorganizować zbiórkę odpadów, sortowanie odpadów organicznych, zastawę stołów wielokrotnego użytku.

Potencjał powtarzalności wzrasta, jeśli dane wyjściowe są znane z wyprzedzeniem, co pozwala uniknąć konieczności analizy składu odpadów. W przypadku miast i regionów, w których świadomość ekologiczna jest wysoka, przyzwyczajenie się do selektywnej zbiórki na stadionach nie zajęłoby odwiedzającym wiele czasu i szybko przyzwyczailiby się do nowej praktyki. Wprowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów muszą towarzyszyć kampanie komunikacyjne, działania i materiały wizualne.

2 Maraton w dobrym klimacie

Lokalizacja: Polska, Kraków

Właściciel: Gmina Miejska Kraków

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie organizuje prestiżowe imprezy biegowe w stolicy Małopolski od 2002 roku. Najważniejsze z nich to Cracovia Maraton, Cracovia Półmaraton Królewski oraz Bieg Trzech Kopców. Wyścigi charakteryzują się dużą liczbą ludzi, którzy wytwarzają duże ilości odpadów. Podczas Królewskiej Trójki Biegowej każdego roku 31 000 uczestników wytwarza odpady.

Jako jednostka budżetowa Urzędu Miasta Krakowa jesteśmy zobowiązani do przestrzegania przepisów i polityki w zakresie ekologii, segregacji odpadów i ograniczania zanieczyszczeń.

We współpracy ze sponsorami i partnerami konieczne było dostosowanie się do eko-polityki firmy, która może być również stosowana w innych miastach podczas imprez biegowych. Ponadto w 2023 roku rozpoczęliśmy współpracę z Akademią Wychowania Fizycznego i Sportu w Krakowie w celu przeprowadzenia badań rynkowych wśród zawodników Cracovia Maraton, aby sprawdzić, czy akceptują naszą ekologiczną drogę. Dobre praktyki wdrożone podczas Cracovia Maraton są następujące:

- Oficjalne koszulki dla uczestników biegu wykonane są w 100% z materiałów pochodzących z recyklingu.
- Na trasie Maratonu znajduje się 8 punktów z wodą pitną z hydrantów, które zastępują napoje w plastikowych butelkach. Woda nalewana jest do papierowych kubków bezpośrednio z hydrantu za pomocą specjalnej maszyny.
- Rejestracja zawodników do biegów odbywa się elektronicznie za pomocą kodów QR. Zrezygnowaliśmy również z papierowych ulotek jako formy promocji naszych partnerów na rzecz reklamy na ekranach cyfrowych.

Opinia eksperta

Wytwarzanie odpadów w Europie stale rośnie. Średnio każdy obywatel Europy wytwarza prawie pół tony odpadów komunalnych, a roczna produkcja odpadów w UE wynosi 2,5 miliarda ton. Aby odwrócić ten trend, UE wspiera hierarchię postępowania z odpadami, w której zapobieganie powstawaniu odpadów jest priorytetem numer jeden i zdecydowanie najskuteczniejszym sposobem oszczędzania zasobów i zmniejszania wpływu odpadów na środowisko. Każda organizacja, wydarzenie i inicjatywa może przyjąć środki w celu zminimalizowania ilości odpadów. W ramach tej dobrej praktyki organizator maratonu podjął kroki w celu uniknięcia niepotrzebnych odpadów, przechodząc na materiały o mniejszym wpływie (koszulki wykonane w 100% z materiałów pochodzących z recyklingu), rezygnując z niektórych produktów (plastikowe butelki, ulotki) i zapobiegając marnotrawstwu poprzez wykonanie koszulek na zamówienie, tak aby nie było żadnych resztek. Pomysły te mogą być łatwo zaadoptowane przez innych organizatorów podobnych wydarzeń.

Magda Michaliková

Pracuje dla Platformy edukacyjnej
Interreg Europe Policy Learning Platform

Potrzebne zasoby

Wszystkie zmiany są dokonywane na podstawie aktualnego zatrudnienia. Wdrażane rozwiązania musiały być realizowane przy zaangażowaniu sponsorów. Współpraca ze sponsorami technicznymi, przedsiębiorstwem wodociągowym i firmą odpowiedzialną za system usług jest kluczowa dla osiągnięcia dobrych efektów.

Potwierdzenie sukcesu

- 11 000 koszulek zamówionych i zakupionych przez biegaczy zamiast zamawiania 28 000 koszulek dla każdego uczestnika. Ponad 86% biegaczy pozytywnie ocenia nową metodę dystrybucji.
- Woda dla uczestników na trasie biegu nalewana jest ze specjalnych kranów (40% redukcja plastikowych butelek)
- 100% redukcji zużycia papieru.
- Zmniejszenie wydatków na zakup koszulek - € 111 000 rocznie
- Ograniczenie wydatków na zakup wody butelkowanej - € 8900 rocznie

Potencjał uczenia się lub transferu

W rzeczywistości dzielimy się dobrymi praktykami z innymi organizatorami wyścigów w Polsce i za granicą. Nasze rozwiązania zostaną zaprezentowane na tegorocznej konferencji Polskiego Stowarzyszenia Biegów. Nowy system sprzedaży koszulek został wdrożony przez Poznań Maraton. Obecnie planujemy wymianę doświadczeń z naszym włoskim partnerem - Maratona di Ravenna. Pokazuje to, że dobrą praktyką można się łatwo dzielić i ma ona ogromny potencjał w minimalizowaniu ilości odpadów generowanych podczas imprez biegowych.

3 Kompleksowe zarządzanie odpadami podczas Pucharu Davisa w Maladze

Lokalizacja: Hiszpania, Malaga

Właściciel: LIMASAM Cleaning Service of Málaga Ltd.

Informacje o tej dobrej praktyce

Kontekst, w którym opracowano tę dobrą praktykę, charakteryzuje się tym, że jest to duże wydarzenie, które trwa kilka dni, że odpady są generowane w różnych fazach jego rozwoju, tj. montażu, świętowania i demontażu, oraz że generowana jest bardzo zróżnicowana typologia odpadów.

DRUGI ETAP: (przeprowadzany przed montażem wydarzenia) i obejmuje identyfikację odpadów, które będą generowane we wszystkich fazach wydarzenia, ich kwantyfikację i charakterystykę, w celu określenia, jakie różne frakcje odpadów znajdujemy i określenie ich poziomu segregacji.

Na tym etapie konieczne jest również znalezienie i przypisanie upoważnionych menedżerów do zarządzania każdym z generowanych odpadów oraz analiza najlepszych opcji dla używanych pojemników i najbardziej wydajnego systemu zbierania odpadów.

Głównymi podmiotami i beneficjentami tej praktyki są:

- Autoryzowani menedżerowie ds. papieru/kartonu, opakowania
- Rada Miasta i Limasam za zgodność z jednym z celów ustawy 7/2022
- Organizator wydarzeń - promotor
- Przeglądarka

Potrzebne zasoby

Wykorzystane zasoby pochodziły zarówno od Limasam, jak i od konkretnych podmiotów zarządzających odpadami. Koszt zarządzania dodatkowymi odpadami związanymi z wydarzeniem jest przenoszony na organizatora, osiągając większe zaangażowanie z jego strony.

Potwierdzenie sukcesu

Biorąc pod uwagę liczbę widzów, łączna ilość zebranych frakcji selektywnych wzrosła o 44% w porównaniu z rokiem 2022: w szczególności frakcje selektywne opakowań, szkła, papieru i produktów organicznych wzrosły odpowiednio o 3%, 18%, 103% i 95% w stosunku do poprzedniego roku, 2022.

Podsumowując, można stwierdzić, że ilość zebranych odpadów wielokrotnego użytku znacznie się poprawiła w porównaniu do 2022 r. dzięki wszystkim przeprowadzonym działaniom.

Potencjał uczenia się lub transferu

Działanie to można przenieść na inne wydarzenia o podobnych cechach i modelach organizacyjnych.

Gdy praca wykonywana jest zespołowo i każdy ma jasno określony cel, osiągnięte wyniki są lepsze. Koordynacja wszystkich stron zaangażowanych w duże wydarzenie jest niezbędna do opracowania skutecznych działań, które przyniosą pozytywne rezultaty. Wszystko to wymaga koordynacji na wszystkich etapach wydarzenia, nie zapominając o żadnym z nich, ponieważ wszystkie są ze sobą powiązane. Podnoszenie świadomości wśród różnych interesariuszy jest również podstawowym faktem, który przyczynia się do osiągnięcia oczekiwanych celów. Podobnie, zapewnienie środków i zasobów, zarówno materialnych, jak i ludzkich, które ułatwiają integrację wszystkich i ułatwiają osiągnięcie celu dobrej praktyki, jakim jest odzyskiwanie materiałów, odgrywa bardzo ważną rolę w osiąganiu dobrych wyników.

4 Zapobieganie powstawaniu odpadów na Festiwalu Franciszkańskim

Lokalizacja: Włochy, Miasto

Metropolitarne Bologna

Właściciel: Miasto Metropolitarne Bologna

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Festiwal Franciszkański narodził się w 2009 roku, aby skonkretyzować wartości Franciszka z Asyżu. Organizatorem jest Ruch Franciszkański Emilia-Romania. Postanowiono oprzeć się na „formule festiwalowej”, tworząc wydarzenie, które pozwala ludziom wyjść na place wśród innych ludzi. Wydarzenie koncentruje się na zrównoważonym

rozwoju i obiegu zamkniętym zarówno pod względem treści, jak i aspektów organizacyjnych / praktycznych. Program obejmuje bezpłatne konferencje, warsztaty i pokazy mające na celu podniesienie świadomości na temat kwestii środowiskowych; oferta edukacyjna dla szkół i szkoleń dla nauczycieli jest szczególnie uważana. Pojemniki na odpady plastikowe, papierowe i nieodróżnicowane są umieszczone na zewnątrz każdej grupy stoisk, w pobliżu głównej sceny na Piazza Maggiore, a następnie na „dziejnińcu honorowym”. Tak więc we wszystkich strategicznych miejscach, w których odbywają się różne działania, kosze są dostępne dla użytkowników Festiwalu Franciszkańskiego. W pobliżu stoiska z kawą dodano również pojemniki na odpady organiczne, ponieważ to głównie w tym obszarze wytwarzane są tego typu odpady.

Jest wolontariusz wyznaczony przez organizatorów festiwalu, który sprawdza w ciągu dnia, czy pojemniki nigdy nie są zbyt pełne i regularnie wymienia worki: w miarę możliwości pozwala to uniknąć mieszania różnych odpadów. Na przestrzeni lat podjęto wiele działań mających na celu egzekwowanie dobrych praktyk i istnieje świadomość, że zawsze możemy zrobić coś lepiej.

Potrzebne zasoby

Realizacja jest rozwijana przez istniejący personel, nie trzeba było dodawać nowych zasobów.

Z finansowego punktu widzenia, początkowo zainwestowano w zakup paneli OSB i łączników wykorzystywanych do tworzenia różnych elementów wyposażenia. Materiał ten jest ponownie wykorzystywany każdego roku bez żadnych odpadów.

Potencjał uczenia się lub transferu

Inicjatywa ta ma duży potencjał transferowalności. Gminy mogą odegrać ważną rolę w ułatwianiu przejścia do nowego modelu gospodarczego, który priorytetowo traktuje innowacyjne praktyki na wyższych szczeblach łańcucha dostaw. Mocną stroną tej praktyki jest sieć i dokumentacja, którą gmina stworzyła z innymi organizacjami.

Potwierdzenie sukcesu

- Przyjazne dla środowiska meble wielokrotnego użytku wykonane z płyt OSB
- Wysoki wskaźnik selektywnej zbiórki odpadów (między 80% a 90%)
- Wydarzenie całkowicie wolne od plastiku (od 2019 r.)
- Zapewnienie koszy na śmieci dla każdego stoiska oraz instalacja darmowego dystrybutora wody pitnej
- Zaangażowanie wolontariuszy
- Dbłość o środowisko (promocja online)
- Umowy z istniejącymi firmami handlowymi, zmniejszając w ten sposób wykorzystanie jednorazowej zastawy stołowej
- Lokalizacja jest łatwo dostępna za pośrednictwem transportu publicznego

5 Kubki wielokrotnego użytku podczas dużych wydarzeń

Lokalizacja: Irlandia, Dublin

Właściciel: AVIVA Stadium

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Ta ogólna praktyka ma na celu przyczynienie się do zmniejszenia ilości odpadów z tworzyw sztucznych wytwarzanych podczas dużych wydarzeń, a tym samym zmniejszenie presji wywieranej przez wydarzenie na środowisko. Nie tylko produkuje się mniej odpadów (co skraca czas sprzątania obiektu, zbierania odpadów i ich przetwarzania), ale także zmniejsza produkcję plastiku jednorazowego użytku, a tym samym zużycie surowców, a także zachęca odwiedzających do przyjęcia zachowań przyjaznych dla środowiska. Zasada brzmi prosto - kupując napój, kupujący opuszcza bar z napojem i kubkiem wielokrotnego użytku, który należy zwrócić po zakończeniu picia napoju lub przed zaku-

pem nowego. Jednakże, aby wdrożyć praktykę, musimy przyrzeć się 3 kluczowym aspektom: projektowi, konstrukcji finansowej i logistyce - wszystkie one definiują sukces praktyki i określają pewne kluczowe wymagania dotyczące monitorowania, takie jak wskaźnik zwrotu - ile kubków zostało zwróconych do lokalu, a ile zostało zabranych do domu lub uszkodzonych. Ten ostatni jest zazwyczaj traktowany jako kluczowy wskaźnik efektywności „wskaźnik zwrotu”.

Wiele programów, aby mogły być prawidłowo wdrożone z wysokim wskaźnikiem zwrotu, wymaga wymiaru finansowego, w którym depozyt jest wpłacany przy pierwszym zakupie napoju, a następnie zwracany po zwrocie kubka. Istnieje wiele rozwiązań, które uzupełniają tę zasadę - karty bezgotówkowe, wymiana kubków przy barze, w specjalnych punktach zwrotu, aby zmniejszyć presję na bary, żetony i inne.

Potrzebne zasoby

Skuteczny program musi uwzględniać trzy kluczowe zasoby - dostępną przestrzeń do mycia i przechowywania kubków (o ile nie jest ona zewnętrzna), zasoby ludzkie (zwiększenie presji na barze w porównaniu z rozmieszczeniem większej liczby osób w punktach zwrotu) oraz kubki, które można uzyskać i zakupić za pośrednictwem sponsora.

Opinia eksperta

Ponowne wykorzystanie jest istotnym elementem gospodarki o obiegu zamkniętym i jest szeroko wspierane w polityce UE, a mianowicie w planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym, kluczowej części Europejskiego Zielonego Ładu lub zmienionej dyrektywie ramowej w sprawie odpadów. Co więcej, wdrożenie działań związanych z ponownym wykorzystaniem generuje oszczędności w budżetach na gospodarkę odpadami komunalnymi. Opakowania wielokrotnego użytku były kiedyś normą na całym świecie, ale ich popularność znacznie spadła z powodu wprowadzenia tanich opakowań jednorazowych. Ponieważ kubki wielokrotnego użytku mają 4x mniejszy wpływ na środowisko w porównaniu do ich jednorazowych odpowiedników, przeżywają one swój powrót. W przeciwieństwie do kubków jednorazowych, które często trafiają na wysypiska śmieci, kubki wielokrotnego użytku można myć i używać setki razy, co znacznie zmniejsza ilość odpadów plastikowych i papierowych. Po wdrożeniu na dużych wydarzeniach lub w obiektach hotelarskich, systemy kubków wielokrotnego użytku - często z modelem kaucji i zwrotu - zachęcają do odpowiedzialnego zachowania i pomagają stworzyć bardziej zrównoważone, obiegowe podejście do konsumpcji.

Magda Michaliková

Pracuje dla Platformy edukacyjnej
Interreg Europe Policy Learning Platform

Potwierdzenie sukcesu

Pod koniec meczu rugby Irlandia-Szkocja w lutym 2020 r. do myjni zwrócono 52 360 kubków, co pozwoliło uniknąć 418,88 kg odpadów z tworzyw sztucznych i zaoszczędzić odpowiednik 2 ton CO₂. W lutym 2020 r., kiedy na stadionie odbyły się dwa mecze z udziałem kubków wielokrotnego użytku, ilość zmieszanych odpadów opakowaniowych spadła do 3,1 tony z 4,54 t, 3,02 t i 3,96 t w marcu, wrześniu i listopadzie 2019 r., a wskaźnik recyklingu suchych zmieszanych odpadów wzrósł do 17% z 14%, 10% i 14% odpowiednio w tych samych miesiącach.

Potencjał uczenia się lub transferu

Potencjał replikacji kubków wielokrotnego użytku jest oczywiście dość wysoki, ponieważ są one wdrażane w coraz większej liczbie miejsc. Fakt, że wydarzenie odbywa się w zamkniętej przestrzeni, a nie na wsi lub na świeżym powietrzu, pozwala systemowi mieć dobrze zdefiniowane bariery. Problem z pewnością leży w wielkości obiektu oraz dostępnych zasobach finansowych i ludzkich, ponieważ kubki wielokrotnego użytku wymagają uwagi między innymi w zakresie dystrybucji, zbierania i pobierania opłat zwrotnych, zapewniania wskazówek i oznakowania.

Jeśli chodzi o wpływ na środowisko, to o ogólnym wpływie na środowisko i oczekiwanych korzyściach mogą decydować trzy kluczowe aspekty - materiał, z którego wykonano kubek, liczba użyć, zużycie wody do mycia, to, czy lokal może myć i przechowywać kubki na miejscu, a także kwestia finansowa - jaka jest opłata za niezwrócone kubki.

6 Światowe Dni Młodzieży 2023

Lokalizacja: Portugalia, Lizbona

Właściciel: Câmara Municipal de Lisboa

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

- Jakiego problemu dotyczy dana praktyka i w jakim kontekście została wprowadzona? Jak utrzymać czystość w Lizbonie przy trzykrotnym wzroście liczby mieszkańców, nieodłącznie związanym ze ŚDM?

- W jaki sposób praktyka osiąga swoje cele i jak jest wdrażana? Aby opracować rozwiązanie, musieliśmy przemyśleć i opracować plan zgodnie z oczekiwaną obecną populacją według lokalizacji i typologii produkcji odpadów. Musieliśmy mieć globalny plan działania, ale także szczegółowy plan dla każdej lokalizacji oraz szczegółowe mapowanie wydarzeń i obszarów o największym wpływie. Sortowanie odpadów było dla nas priorytetem. Musieliśmy więc zdefiniować sprzęt do osadzania i częstotliwość zbierania oraz niezbędne zasoby ludzkie, a także zoptymalizować obwody, zdefiniować zadania i zoptymalizować istniejący sprzęt oraz opracować plan awaryjny na wypadek ewentualnych strajków.
- Kim są główni interesariusze i beneficjenci praktyki? Gmina Lizbona, Lokalny Komitet Organizacyjny Kościoła Katolickiego

Potrzebne zasoby

Oprócz pracowników gminy Lizbona musieliśmy zatrudnić 300 dodatkowych pracowników. Dokonaliśmy również zakupu dodatkowego sprzętu; sprzętu do transportu i przechowywania o dużej pojemności, sprzętu do osadzania o dużej pojemności, sprzętu o małej pojemności i 10 małych pojazdów elektrycznych.

Potwierdzenie sukcesu

Zespół Departamentu ds. Zarządzania Odpadami Gminy Lizbona skrupulatnie przewidział model wsparcia dla zbierania i usuwania odpadów, zachęcając do jak największej segregacji. Łączne dane dotyczące zbiórki odpadów z Parque Tejo pokazują, że wskaźnik skuteczności segregacji odpadów komunalnych wyniósł 72%, znacznie powyżej średniej dla codziennej selektywnej zbiórki w Lizbonie:

- 52% opakowania
- 11% papier
- 9% bioodpadów

Tylko 28% odpadów zostało zebranych w sposób niezróżnicowany.

Potencjał uczenia się lub transferu

Inicjatywa mająca na celu sprostanie wyzwaniu utrzymania czystości w Lizbonie podczas Światowych Dni Młodzieży 2023 ma znaczny potencjał uczenia się i przenoszenia na inne konteksty. Wydarzenia, podczas których dochodzi do dużych zgromadzeń młodych ludzi, stanowią odpowiedni moment na podnoszenie świadomości na temat zachowań zgodnych ze zrównoważonym rozwojem środowiska, w szczególności w odniesieniu do wytwarzania odpadów.

Zrozumienie napływu ludności i rodzajów wytwarzanych odpadów ma kluczowe znaczenie dla skutecznego zarządzania odpadami, zwłaszcza w przypadku nagłego wzrostu liczby ludności. Opracowanie zarówno globalnych, jak i lokalnych planów działania zapewnia kompleksowe pokrycie strategii zarządzania odpadami. Dostosowując plany do konkretnych lokalizacji i biorąc pod uwagę czynniki lokalne, podobne podejścia można powiełać w innych miastach lub wydarzeniach stojących przed podobnymi wyzwaniami. Priorytetowe sortowanie odpadów i optymalizacja procesów zbiórki mają fundamentalne znaczenie dla efektywnego zarządzania odpadami.

Minimalizacja odpadów

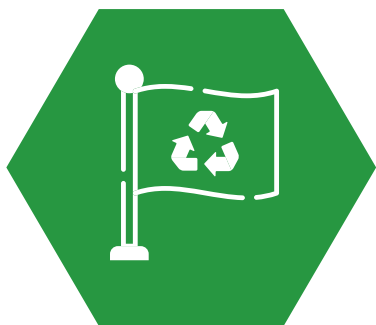
podczas wydarzeń
kulturalnych

Kultura to szerokie pojęcie, podobnie jak jej odbiorcy.

Od festiwali muzycznych, indywidualnych koncertów, wydarzeń kulturalnych na świeżym powietrzu, po wystawy i festiwale filmowe, kultura przyciąga różne grupy docelowe, o różnych zainteresowaniach, w różnym wieku i często o różnych wzorcach zachowań. Wiele z nich znajdzie odzwierciedlenie w oczekiwaniach różnych grup docelowych, doświadczeniach, których szukają i ich ogólnym stylu życia.

Niezależnie od tego, czy chodzi o sztukę audio czy wizualną, wewnątrz czy na zewnątrz, istnieją rozwiązania pozwalające zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ich ilość na etapie planowania, koncentrując się na sprzęcie i materiałach, a także podczas organizacji wydarzenia, gdy wysiłki odwiedzających mogą być wspierane przez różne „zielone zespoły”. Dzielenie się takimi praktykami i doświadczeniami może prowadzić do ich powielania w innych miejscach, dzięki czemu przyszłe wydarzenia kulturalne będą bardziej zrównoważone

1 Artisti in Piazza - Pennabilli: zrównoważony rozwój z Go Green

Lokalizacja: Włochy, region Emilia-Romania

Właściciel: Associazione Ultimo Punto

Strona internetowa:

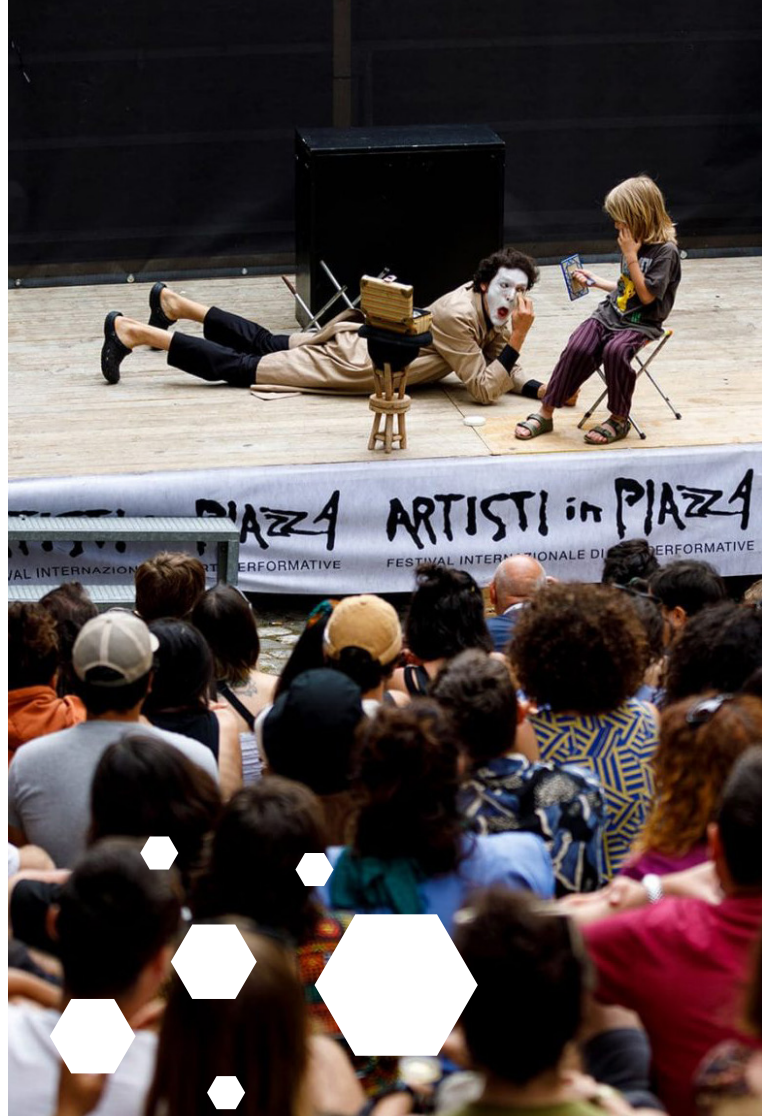

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Festiwal Artisti in Piazza jest organizowany przez Associazione Ultimo Punto i odbywa się co roku w czerwcu od 1997 roku. Przyciąga ponad 50 firm i 350 pokazów oraz łącznie około 20 000 osób, w tym pracowników i publiczność. Począwszy od 2019 roku, we współpracy z Muzeum Historii Naturalnej Pennabilli, narodziła się grupa robocza Go Green: jej celem jest monitorowanie, aktywowanie, omawianie i promowanie zbiorowych i indywidualnych zrównoważonych działań, które szanują środowisko i planetę, w celu podniesienia świadomości na temat zrównoważonego rozwoju festiwalu wśród publiczności i społeczności lokalnej. Zespół Go Green składa się z pięciu pełnoetatowych pracowników i około 15 eko-wolontariuszy. Go Green od lat ściśle współpracuje z lokal-

ną agencją gospodarki odpadami w zakresie właściwej segregacji. W 2023 r. umieszczono 100 przydrożnych śmietników podzielonych na 19 ekologicznych wysp oraz około 40 samodzielnymi stacji wykonanych z materiałów pochodzących z recyklingu. Odpady są centralnie zbierane przez eko-wolontariuszy i odbierane codziennie. Od 2016 r. wprowadzono szklanki wielokrotnego użytku, a od 2019 r. festiwal jest wolny od plastiku. Zabawki dla dzieci są tworzone poprzez odzyskiwanie materiałów nadających się do recyklingu, takich jak puszki, żelazo, papier i szkło.

Festiwal jest również zaangażowany w zmniejszenie zużycia energii, nie tylko dlatego, że na wielu scenach znajdują się światła LED i wykorzystywana jest mieszanka głównie energii odnawialnej. Prowadzona jest polityka współdzielenia samochodów, a dwa samochody elektryczne są dostarczane w celu zmniejszenia emisji na potrzeby transportu artystów.

Opinia eksperta

Bez odpowiedniego zarządzania, wydarzenia publiczne (i prywatne) generują znaczną ilość odpadów. Od jednorazowych kubków i talerzy po dekoracje i materiały promocyjne - ilość wytwarzanych odpadów może być znaczna. W przypadku niewłaściwego zarządzania, odpady te trafiają na wysypiska, przyczyniając się do zanieczyszczenia środowiska, emisji gazów cieplarnianych i wyczerpywania się zasobów naturalnych. Roczne wytwarzanie odpadów w UE wynosi 2,5 miliarda ton, dlatego też zapobieganie powstawaniu odpadów i ich minimalizacja są promowane w wielu politykach UE, w tym w dyrektywie ramowej w sprawie odpadów i planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym. Kroki podjęte przez festiwal Artisti in Piazza koncentrują się nie tylko na zarządzaniu odpadami, ale także na zapobieganiu ich powstawaniu - festiwal jest wolny od plastiku od 2019 roku (krany z wodą zamiast butelek jednorazowego użytku, szklanki wielokrotnego użytku) oraz zmniejszeniu emisji i zużycia energii. Model GoGreen jest przenośny i może być wykorzystywany do budowania krajowej i międzynarodowej sieci festiwali zaangażowanych w promowanie modeli ponownego wykorzystania i ograniczania odpadów poprzez wymianę pomysłów i działań.

Magda Michaliková

Pracuje dla Platformy edukacyjnej
Interreg Europe Policy Learning Platform

Potrzebne zasoby

Każdego roku wymagana jest dodatkowa usługa obejmująca wynajem i instalację 100 pojemników przydrożnych, a następnie zagęszczanie odpadów w celu ich bardziej efektywnego transportu. Wykorzystywane są środki własne (11,9% całkowitych zasobów festiwalu) 5 osób z Go Green Team i 15 eko-wolontariuszy.

Potencjał uczenia się lub transferu

Inicjatywa ta ma duży potencjał transferowości. Utworzenie wewnętrznej grupy pracowników zajmującej się kwestiami gospodarki o obiegu zamkniętym i dbałością o środowisko jest w stanie zwiększyć świadomość poszanowania środowiska w kontekście kulturowym.

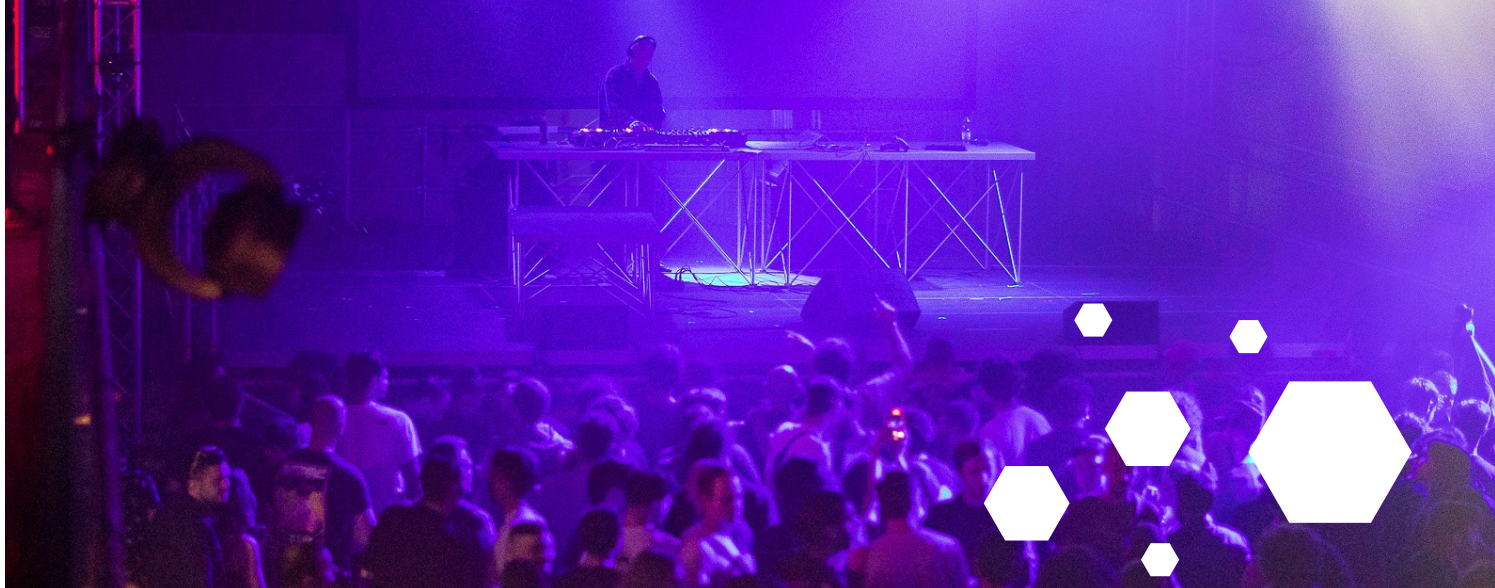
Model GoGreen może być wykorzystywany do budowania krajowej i międzynarodowej sieci festiwali zaangażowanych w promowanie modeli ponownego wykorzystania i ograniczania odpadów poprzez wymianę pomysłów i działań.

Wyraźnie widać, w jaki sposób współpraca z władzami lokalnymi i dialog z administracją publiczną mogą pomóc we wdrażaniu usług na rzecz świadomości odpadów.

Potwierdzenie sukcesu

- 26 200 kg odpadów zagospodarowanych w 2023 r. (25 015 kg w 2022 r.)
- Rozbudowa 19 ulicznych wysp ekologicznych utworzonych na potrzeby festiwalu we współpracy z firmą usługową: budowa 40 nowych drewnianych pojemników na surowce wtórne, zwiększenie pojemności o 16 000 litrów, co odpowiada 3 000 kg odpadów, w celu ich ponownego wykorzystania przez wiele lat, a tym samym zmniejszenia kosztów budowy.
- 90 000 niesprzedanych butelek dzięki darmowym dystrybutorom wody
- Stworzenie 6 toalet kompostowych

2 Zespół ds. zrównoważonego rozwoju Festiwalu ROBOT

Lokalizacja: Włochy, Region Emilia-Romagna

Właściciel: Shape Associazione Culturale APS

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Festiwal ROBOT jest organizowany przez Shape Associazione Culturale APS, która jest zaangażowana w identyfikowanie i przyjmowanie najlepszych praktyk w celu stopniowego zmniejszania wpływu swoich wydarzeń na środowisko. Festiwal uzyskał certyfikat EcoActions od Legambiente, który gwarantuje niski wpływ wydarzenia na środowisko.

Mając na celu poprawę praktyk w zakresie zrównoważonego rozwoju środowiska, powołano zespół ds. zrównoważonego rozwoju, który stale pracuje nad zapewnieniem wyższych standardów i rozpowszechnianiem znaczenia tego przesłania

podczas festiwalu. Zespół jest koordynowany przez kierownika ds. zrównoważonego rozwoju i jest zaangażowany we wszystkie obszary festiwalu, od zakulisowej produkcji i logistyki po bezpośredni kontakt z publicznością, od recepcji po administrację. Zespół składa się z 7 pracowników i około 100 wolontariuszy, którzy co roku przechodzą specjalne szkolenia. Każdy członek zespołu jest łatwo rozpoznawalny dzięki spersonalizowanej kamizelce.

Zarządzanie odpadami podczas wydarzenia jest ostrożne i dostosowane do miejsca. Komunikacja jest wizualna i bezpośrednia, a na wierzchu każdego kosza na śmieci wklejane są przedmioty dla lepszego zrozumienia. Szczególną uwagę zwraca się na stosowanie kubków wielokrotnego użytku z twardego plastiku lub kompostowalnych. Ponadto podczas wydarzeń dostępne są automaty z wodą, z których można korzystać bezpłatnie.

Wreszcie, festiwal promuje zrównoważoną mobilność poprzez transport publiczny lub usługi udostępniania samochodów i rowerów, aktywując konwencje (partnerstwa z Bologna Welcome, Corrente, RideMovi i Tesla) oraz zniżki dla publiczności.

Potrzebne zasoby

Zasoby ludzkie niezbędne do organizacji i zarządzania działaniami w zakresie zrównoważonego rozwoju zapewniają zespół ds. zrównoważonego rozwoju oraz zespół ds. zabezpieczenia społecznego.

W każdej edycji bierze również udział około 100 wolontariuszy (każdy z własnym zadaniem), po odpowiednim przeszkoleniu przez zespół.

Potwierdzenie sukcesu

W latach 2022 i 2023 Festiwal otrzymał certyfikat EcoActions przyznawany przez Legambiente. Kontrolowana selektywna zbiórka odpadów we wszystkich obiektach festiwalowych: około 30 pojemników w głównym obiekcie. Bezpłatny punkt poboru wody dla każdego obiektu z dystrybucją ponad 165 litrów wody w 2023 r. (+50% w porównaniu z 2022 r.). 7 członków zespołu ds. zrównoważonego rozwoju i bezpieczeństwa w 2023 r. (3 w 2022 r.). Ciągłe szkolenia przed i w trakcie festiwalu.

Potencjał uczenia się lub transferu

Misją Shape i festiwalu ROBOT jest informowanie społeczeństwa i kierowanie go w stronę bardziej świadomych i zrównoważonych nawyków konsumpcyjnych.

Robią to zarówno na miejscu, dzięki wsparciu zespołu ds. zrównoważonego rozwoju, obecnego we wszystkich lokalizacjach i rozpoznawalnego dzięki spersonalizowanym kamizelkom, jak i online, komunikując swoje wysiłki i inicjatywy na rzecz zrównoważonego rozwoju za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Shape wspiera wymianę umiejętności i wzajemne uczenie się w dziedzinie sztuki, muzyki i technologii poprzez projekty i warsztaty dedykowane dzieciom (ROBOT Kids), młodzieży i młodym profesjonalistom w tej dziedzinie (ROBOT Learn).

Aby zachęcić społeczeństwo do bardziej ekologicznej i zrównoważonej mobilności, Shape i ROBOT Festival zobowiązały się do aktywowania kilku partnerstw, w tym Tesla, Bologna Welcome x Trenitalia i Italo, Corrente, RideMovi. Do tych umów dołączają kolejne w sektorze hotelarskim, gastronomicznym i kulturalnym.

Podnoszenie świadomości zespołu poprzez specjalne szkolenia, aby przyznać się do ograniczeń i być świadomym poprawy.

3 Uczynienie festiwalu filmowego bardziej ekologicznym

Lokalizacja: Grecja, region Macedonia Środkowa

Właściciel: Festiwal Filmowy w Salonikach

Strona internetowa:

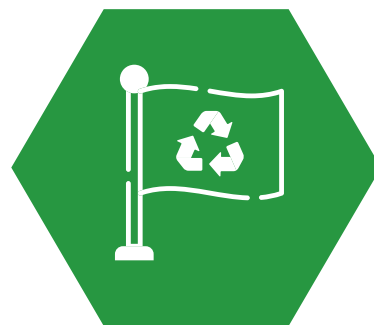
Zeskanuj kod QR aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Od 2023 r. Festiwal Filmowy w Salonikach (TFF) przyjął politykę środowiskową, zatwierdzoną przez zarząd, nadzorowaną przez dyrektora generalnego i wdrażaną przez Zielonego Urzędnika i międzywydziałowy Zielony Zespół, przy wsparciu zakontraktowanego eksperta ds. zrównoważonego rozwoju.

Polityka TFF koncentruje się na: Ludziach, Budynkach i Operacjach, Materiałach i Zakupach, Zarządzaniu Odpadami, Podróżach i Gościnności, Komunikacji i Współpracy oraz Programowaniu.

Festiwal Filmowy w Salonikach:

- zorganizował serię seminariów i warsztatów dla pracowników, partnerów i wolontariuszy,
- przeprowadził prace modernizacyjne w swojej siedzibie, poprawiając ocenę energetyczną budynku z klasy D do B (współfinansowane przez Region Macedonii Środkowej i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego),
- zlecił audyt śladu węglowego i zarządzania energią dla całej organizacji,
- podpisał Zieloną Kartę Festiwalu Filmowych,
- usystematyzował gromadzenie i pomiar danych dotyczących energii, transportu, żywności, odpadów itp.,
- rozpoczął proces uzyskiwania certyfikatu EN ISO 14001:2015.

Jeśli chodzi o zarządzanie odpadami, festiwal TFF podjął znaczące kroki w kierunku:

- zmniejszenia ilości odpadów poprzez zmianę polityki zamówień, ograniczenia materiałów promocyjnych, polegania na sztucach i produktach wielokrotnego użytku oraz unikania jednorazowych plastikowych butelek na wodę (w obiektach zainstalowano chłodziarki do wody, zachęcając gości i publiczność do korzystania z butelek wielokrotnego użytku),
- przekierowania kilku strumieni odpadów ze składowisk na kompostowanie, recykling i ponowne wykorzystanie poprzez współpracę z wyspecjalizowanymi wykonawcami.

Potrzebne zasoby

- Pracownicy z całej organizacji - administracyjni, techniczni i kreatywni - uczestniczą w Zielonym Zespole.
- Szacowany koszt: ok. 50 000 EUR rocznie + VAT (obejmujący wyłącznie personel i partnerów, bez interwencji modernizacyjnych).
- Główne wyzwanie: zapewnienie środków na kontynuację programu.

Potwierdzenie sukcesu

Festiwal Filmowy w Salonikach zamówił coroczne raporty dotyczące śladu węglowego.

Według najnowszego raportu, całkowita ilość odpadów wytworzonych podczas 64. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Salonikach (2023) wyniosła 4098 kg, w porównaniu do 4814 kg w poprzedniej edycji. Całkowita emisja na osobę spadła z 0,016 ekwiwalentu CO₂ w 2022 r. do 0,012 ekwiwalentu CO₂ w 2023 r.

Raporty potwierdziły również, że:

- instalacja chłodziarek do wody znacznie zmniejszyła ilość jednorazowych tworzyw sztucznych, oraz
- inicjatywy szkoleniowe przyczyniły się do poprawy sortowania odpadów u źródła.

Potencjał uczenia się lub transferu

Festiwal Filmowy w Salonikach:

- komunikuje swoją politykę środowiskową organom publicznym i prywatnym, aby zachęcić do przyjęcia podobnych praktyk,
- jest współsygnatariuszem Zielonej Karty Festiwalu Filmowych, europejskiej inicjatywy sieci MIOB,
- uczestniczy w sieci festiwalowej SMART7, która organizuje sesje szkoleniowe poświęcone zrównoważonemu rozwojowi (w tym warsztaty w Islandii/2024),
- przedstawił swoje inicjatywy i wyzwania na spotkaniu klastrowym zorganizowanym przez MEDIA podczas EFM/2025,
- wprowadził „zieloną opłatę” w wysokości 10 euro dla akredytowanych gości, z której dochód jest reinwestowany w plan działań na rzecz zrównoważonego rozwoju,
- zapewnia swojemu zespołowi dostęp do materiałów szkoleniowych, przewodników po dobrych praktykach i studiów przypadku z międzynarodowego sektora kultury, a także regularne aktualizacje dotyczące kwestii klimatycznych i innowacji w zakresie zrównoważonego rozwoju,
- kładzie silny nacisk na szkolenia i zgodność z Zielonym Ładem UE i powiązanyymi politykami.

4 G'scheit feiern Zmniejszenie odpadów podczas wydarzeń i festiwali

Lokalizacja: Austria, region Styria

Właściciel: Wydział ds. odpadów prowincji Styria

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

W przeszłości miejsca w Styrii, w których odbywały się festiwale i uroczystości, były silnie zanieczyszczone plastikiem jednorazowego użytku. Spowodowało to wysokie koszty czyszczenia i utylizacji. Z tego powodu wydział ds. odpadów prowincji Styria zainicjował kampanię „G'scheit feiern” (świętuj mądrze) i opracował kryteria zrównoważonej organizacji festiwali. Festiwalom spełniającym kryteria zaoferowano wsparcie finansowe.

Sieć 43 konsultantów ds. odpadów ze stowarzyszeń gospodarki odpadami działa jako regionalni doradcy „G'scheit feiern”,

doradzając organizatorom i sprawdzając zgodność z kryteriami „G'scheit feiern”. Zawsze inicjują doskonałe projekty pokazowe. Od 2017 roku „G'scheit feiern” jest częścią ogólnoaustriackiej sieci „Green Events Austria” (Zielone Wydarzenia Austria). Wraz z „Infothek Green Events Styria” (Infothek Zielone Wydarzenia Styria) powstał nowy internetowy portal informacyjny dla zrównoważonego przemysłu eventowego; ma on również na celu tworzenie sieci organizatorów, producentów i dostawców usług.

W ramach wydarzeń „G'scheit feiern” można używać wyłącznie naczyń i sztuców wielokrotnego użytku, a także szklanek lub kubków wielokrotnego użytku. Oferowane mogą być wyłącznie regionalne napoje i żywność, w miarę możliwości pochodzące z upraw ekologicznych. Ponadto wspierana jest zrównoważona podróż na wydarzenie, np. wspólne przejazdy samochodem lub taksówkami.

Opinia eksperta

Dobra praktyka jest doskonałą innowacją organizacyjną na poziomie regionalnym. Nowe podejście do organizacji festiwalu obejmuje ustalenie kryteriów środowiskowych prowadzących do lepszego zarządzania odpadami, ale także do innych skutków, takich jak wykorzystanie lokalnej żywności. Fakt, że wiele osób uczestniczy w tych wydarzeniach, podnosi świadomość ekologiczną populacji, ostatecznie zmieniając ich zachowanie. Korzyści płynące z nowego podejścia są bardzo wymierne i prowadzą do obniżenia kosztów ponoszonych przez organizatorów wydarzeń i firmy zajmujące się gospodarką odpadami. GP może być inspirujące dla regionów i miast, które organizują dużą liczbę festiwali i które zmagają się z zaśmiecaniem i wysokimi kosztami sprzątnięcia.

Ruslan Zhechkov

Pracuje dla Platformy edukacyjnej
Interreg Europe Policy Learning Platform

Potrzebne zasoby

W ramach procesu z udziałem zainteresowanych stron opracowano kryteria kwalifikowalności do finansowania. Opracowano kampanię informacyjną z logo i portalem internetowym. Konsultanci ds. odpadów byli odpowiedzialni za wsparcie regionalne. Do tej pory kraj związkowy Styria wydał na promocję ponad 1 mln euro.

Potwierdzenie sukcesu

W przypadku każdego wydarzenia można zmniejszyć ilość odpadów o 90%. Od 2001 roku około 4,5 miliona odwiedzających zaoszczędziło 4000 ton odpadów, a 45 milionów euro trafiło bezpośrednio do styryjskich producentów. G'scheit feiern wpływa na inne rodzaje wydarzeń (np. wyścigi biegowe), aby używać kubków wielokrotnego użytku zamiast kubków jednorazowych. Miasto Graz opublikowało wytyczne dotyczące wydarzeń w miejscach publicznych, zgodnie z którymi należy używać naczyń i sztućców wielokrotnego użytku. Utworzono intensywną sieć doradców ds. odpadów pracujących w stowarzyszeniach zajmujących się gospodarką odpadami.

Potencjał uczenia się lub transferu

Wydarzenia festiwalowe zwykle prowadzą do dużej ilości odpadów i zanieczyszczenia terenów festiwalowych. Wdrożenie takich zrównoważonych wydarzeń przyciąga również grupy uczestników, którzy zwykle nie są otwartymi i świadomymi ekologicznie obywatelami. W ten sposób można praktycznie zademonstrować zapobieganie powstawaniu odpadów i przekazać nową kulturę festiwalową o niskiej ilości odpadów. Jednocześnie promowana jest konsumpcja napojów i produktów wytwarzanych regionalnie i biologicznie, dzięki czemu wydawane pieniądze pozostają w regionie. „G'scheit feiern” jest długoletnim i pomyślnie wdrożonym przykładem dobrej praktyki, dzięki czemu inne stowarzyszenia odpadowe w Europie mogą korzystać z tego doświadczenia. Będzie to szczególnie ważne przy wdrażaniu nowej europejskiej dyrektywy w sprawie tworzyw sztucznych jednorazowego użytku.

5

Ponowne wykorzystanie i naprawa figur smoków wykorzystywanych podczas Wielkiej Parady Smoków w Krakowie

Lokalizacja: Polska, Kraków

Właściciel: Teatr Groteska

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Wielka Parada Smoków, organizowana corocznie przez Teatr Groteska od 2000 roku, to jedno z najważniejszych wydarzeń kulturalnych w Krakowie. Łącząc kreatywność i zrównoważony rozwój, wydarzenie prezentuje ogromne figury smoków podczas spektakularnego interdyscyplinarnego pokazu na Wiśle. Z biegiem lat parada przyjęła praktyki mające na celu zmniejszenie ilości odpadów i obniżenie kosztów, ze szczególnym naciskiem na ponowne wykorzystanie i naprawę figurek smoków.

Początkowo smoki były wytwarzane z gumy lub wypożyczonych materiałów, które okazały się drogie i nietrwałe. Od szóstej parady zastosowano lekki i wytrzymały materiał poliamidowo-poliestrowy. Materiał ten pozwolił na stworzenie wizualnie oszałamiających, wielokrotnego użytku i naprawialnych smoków. Z czasem powstało około 30 smoków, które zmieniały się między wydarzeniami, utrzymując zainteresowanie publiczności przy jednoczesnym minimalizowaniu nowej produkcji.

Możliwość naprawy smoków jest kluczową cechą. Rzemieślnicy teatru mogą z łatwością szyc lub kleić małe uszkodzenia, przebudowywać smoki, dodając lub modyfikując elementy, a nawet tworzyć nowe smoki, łącząc materiały ze starych. Praktyki te drastycznie zmniejszyły koszty i zależność od dużych wynajmowanych powierzchni.

Dodatkowe dobre praktyki obejmują stosowanie ekologicznego, energooszczędnego oświetlenia, farb na bazie wody i cichej pirotechniki. To kompleksowe podejście zwiększyło zrównoważony rozwój przy jednoczesnym utrzymaniu popularności wydarzenia, przyciągając ponad 100 000 widzów rocznie i pobudzając krakowską turystykę kulturalną.

Potrzebne zasoby

Kluczowe zasoby obejmują wykwalifikowany zespół rzemieślników do napraw i modyfikacji, tkaninę poliamidowo-poliestrową do budowy smoków (koszt około 25 000 PLN za smoka bez robocizny), podstawowe narzędzia do szycia i klejenia, miejsce do przechowywania figur smoków oraz dostęp do warsztatu do konserwacji.

Potwierdzenie sukcesu

Ponowne wykorzystanie i naprawa figur smoków zmniejszyła koszty produkcji i ilość odpadów przy jednoczesnym zachowaniu jakości wydarzenia. Około 20 smoków zostało stworzonych z ponownie wykorzystanych materiałów, co pozwoliło zaoszczędzić zasoby. Liczba widzów znacznie wzrosła, osiągając ponad 100 000 uczestników rocznie. Ekologiczne praktyki, takie jak cicha pirotechnika, zwiększają zrównoważony rozwój i zadowolenie publiczności, czyniąc paradę uznaną europejską atrakcją kulturalną.

Potencjał uczenia się lub transferu

Praktyka ta pokazuje, w jaki sposób wydarzenia kulturalne mogą łączyć zrówno-

ważony rozwój i efektywność kosztową, co czyni ją wzorem dla regionów dążących do zmniejszenia ilości odpadów podczas dużych wydarzeń. Kluczowe czynniki sukcesu obejmują wykwalifikowanych rzemieślników, dostęp do materiałów wielokrotnego użytku i zaangażowanie społeczności. Jest to szczególnie istotne dla regionów, w których odbywają się cykliczne wydarzenia, ponieważ równoważy odpowiedzialność za środowisko z wartością kulturową.

Wyzwania związane z transferem mogą obejmować potrzebę posiadania specjalistycznych umiejętności (np. naprawy konstrukcji poliamidowo-poliestrowych) oraz dostępność odpowiednich warsztatów i obiektów magazynowych.

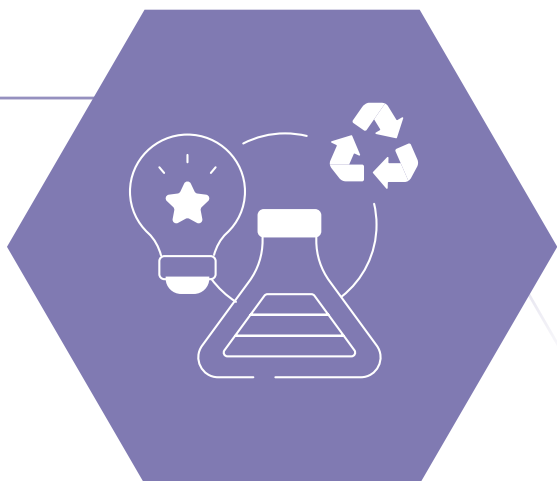
Chociaż praktyka ta nie została jeszcze oficjalnie przeniesiona, oferuje ona skalowalne rozwiązania dla innych regionów. Na przykład, miasta dążące do zwiększenia zrównoważonego rozwoju parad, festiwali lub publicznych pokazów sztuki mogą przyjąć to podejście. Dzięki odpowiedniemu szkoleniu i współpracy może zainspirować przyjazne dla środowiska zarządzanie wydarzeniami kulturalnymi w całej Europie.

minimalizacja **odpadów**

podczas wydarzeń biznesowych,
naukowych, plenerowych
i uświadamiających

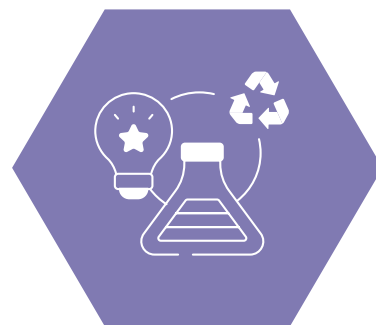

Wydarzenia biznesowe i naukowe często muszą być organizowane w sposób, który pozwoli im spełnić ich cel i przyciągnąć odpowiednich odbiorców, którzy mogą być specyficzni i mogą mieć minimalne standardy, oczekiwania i wymagania - pod względem komfortu, wydajności, lub celowości wydarzenia.

Niemniej jednak zapobieganie powstawaniu odpadów i ich redukcja nie powinny być częścią kompromisu, ale główną zasadą, która może zmienić sposób organizacji takich wydarzeń w dłuższej perspektywie. Można to osiągnąć poprzez ponowne przemyślenie niektórych konfiguracji, używanego sprzętu, wzmocnienie bardziej zrównoważonych procesów zakupowych i przedmiotów wielokrotnego użytku oraz zaprezentowanie wyników publiczności w celu potencjalnego powielenia w innym miejscu.

Z drugiej strony, imprezy plenerowe, które koncentrują się na rekreacji lub działalności zawodowej na łonie natury, wymagają nadzwyczajnych wysiłków, ponieważ systemy zbiórki odpadów i infrastruktura nie zawsze są dostępne w odległych obszarach. Dlatego takie wydarzenia powinny uwzględniać zasady takie jak „nie zostawiaj śladu” i prosić odwiedzających i uczestników o dbanie o swoje odpady, dopóki nie dotrą do dostępnych punktów zbiórki odpadów. Alternatywnie, tymczasowe punkty zbiórki odpadów i waloryzacja wytworzonych odpadów na miejscu mogłyby zmniejszyć wpływ takich wydarzeń i działań na środowisko.

1

Minimalizacja odpadów w Greencities & S-Moving Inteligencja miejska i inteligentna mobilność spotkanie w Maladze

Lokalizacja: Hiszpania, Malaga
Właściciel: FYCMA
Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

FYCMA dąży do ograniczenia ilości odpadów podczas swoich wydarzeń i zmniejszenia śladu węglowego. Aby to osiągnąć, obliczenia są wykonywane w oparciu o praktyki operacyjne, a modyfikacje są wdrażane w celu poprawy wyników.

Obszar wystawowy

- **Stojaki:** Wyprodukowane przez FYCMA przy użyciu drewna wielokrotnego użytku.
- **Meble:** Zapewnione zgodnie z potrzebami wystawców, własne lub wynajęte.
- **Podłogi:** Zamiast wykładziny zastosowano wysokowydajną sztuczną trawę, która charakteryzuje się 10-letnią trwałością. Nadaje się do recyklingu, jest odporna, wielokrotnego użytku i trwała.
- **Zarządzanie odpadami:** Pojemniki i kontenery na odpady zostały zainstalowane w częściach wspólnych, halach wystawowych i przestrzeniach organizacyjnych. Zwiększono liczbę wysp ekologicznych.

Komunikacja

- **SDG:** Wszystkie propozycje komercyjne zawierają logo SDG, dzięki czemu wykonawcy są świadomi zaangażowania wydarzenia w zrównoważony rozwój. Strona internetowa zawiera listę dobrych praktyk dla uczestników.
- **Redukcja papieru:** Komunikacja z wystawcami i profesjonalistami odbywa się drogą elektroniczną. Dokumentacja, projekt i akredytacja są zarządzane za pośrednictwem aplikacji mobilnej. Drukowane akredytacje zostały wyeliminowane i zastąpione plikami PDF lub kodami QR. Minimalna ilość używanego papieru pochodzi z recyklingu.
- **Ekoprojekt:** Wszystkie materiały zostały zaprojektowane zgodnie z zaleceniami dotyczącymi ekoprojektu.
- **Catering:** Materiały kafeleteryjne są wielokrotnego użytku, a lokalne, sezonowe produkty są traktowane priorytetowo.

Potrzebne zasoby

- Obliczenie śladu węglowego: € 2000
- Kompensacja emisji CO₂: € 4500
- Inwestycje w materiały wielokrotnego użytku i nadające się do recyklingu: 30% wykorzystywanych materiałów
- Wykładzina z recyklingu (50% dodatkowych kosztów): € 4500
- Materiały wielokrotnego użytku (9 zastosowań): € 3300
- Odpowiednia przestrzeń do przechowywania mebli i sprzętu
- Sprząatanie i odbiór materiałów: € 750

Potwierdzenie sukcesu

- Zmniejszenie ilości odpadów: Znaczący spadek ilości odpadów zebranych po wydarzeniu (około € 70 oszczędności na tonę).
- Zmniejszenie ilości wynajmowanych materiałów: Większość z nich jest teraz przechowywana i ponownie wykorzystywana, co pozwala zaoszczędzić około € 100 na jednostkę.
- Redukcja śladu węglowego: Zmniejszenie ilości odpadów z dywanów, plandek i podobnych materiałów.
- Redukcja plastiku: Plastikowe kubki, sztucze i butelki zostały zastąpione ceramicznymi lub aluminiowymi alternatywami w usługach cateringowych.

Potencjał uczenia się lub transferu

Praktyka ta może być powielana podczas innych wydarzeń podobnych do Greencities-S-Moving. Identyfikując konkretne rodzaje odpadów i wzorce konsumpcji generowane podczas wydarzenia, możliwe staje się wyeliminowanie niepotrzebnych elementów i zastąpienie innych bardziej zrównoważonymi materiałami i praktykami.

2

Gospodarka odpadami w wydarzeniach partycypacyjnych na obszarach przybrzeżnych, które uzyskały znak zrównoważonego rozwoju

Lokalizacja: Hiszpania, Malaga
Właściciel: LIMASAM Cleaning Service of Málaga Ltd.

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Głównym problemem jest duża ilość generowanych odpadów. Wyzwanie to nasila się w przypadku wydarzeń w specjalnych środowiskach naturalnych lub wodnych, gdzie niewłaściwe zarządzanie może poważnie wpłynąć na lokalny ekosystem. Potrzeba bardziej zrównoważonych wydarzeń doprowadziła do wprowadzenia praktyk, które minimalizują ilość odpadów i zmniejszają wpływ na środowisko od planowania do realizacji.

Praktyka koncentruje się na minimalizacji odpadów w trzech etapach:

- 1. Planowanie wydarzeń:** ponowne wykorzystanie infrastruktury i materiałów, korzystanie ze zrównoważonych tymczasowych obiektów i współpraca z lokalnymi interesariuszami są promowane w celu ograniczenia zakupu nowych materiałów i uniknięcia odpadów po zakończeniu wydarzenia.
- 2. Zarządzanie odpadami podczas wydarzenia:** eliminacja przedmiotów jednorazowego użytku, wdrożenie kompleksowych systemów zbiórki odpadów i stworzenie zachęt do nagradzania zrównoważonych zachowań.
- 3. Kampanie komunikacyjne** są uruchamiane przed i w trakcie wydarzenia, aby zwiększyć świadomość uczestników na temat właściwego zarządzania odpadami i znaczenia udziału w inicjatywach na rzecz zrównoważonego rozwoju. Rozwiązania wizualne i wyraźne oznakowanie są wykorzystywane do informowania uczestników.

Głównymi interesariuszami są organizatorzy wydarzeń, firmy sponsorujące, lokalni dostawcy i organy administracji publicznej, które wspierają zrównoważone praktyki. Głównymi beneficjentami są uczestnicy wydarzenia, którzy uczestniczą w czystszej i bardziej zrównoważonym środowisku. Pośrednio, lokalna społeczność i środowisko również odnoszą korzyści, ponieważ odpady i wpływ na środowisko w obszarze wydarzenia są ograniczone.

Potrzebne zasoby

Przyjęcie proponowanych środków wiąże się ze świadczeniem usług w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Wydatki komunalne wynikają ze zróżnicowanej zbiórki odpadów, a oszczędności pochodzą z niepotrzebnego czyszczenia plaż, na których odbywało się wydarzenie.

Potwierdzenie sukcesu

Redukcja odpadów.

Cały sprzęt został ponownie wykorzystany i подарowany. Zero zakupów materiałów pomocniczych. Zero marnowania numerów startowych. 95% udziału we współpracy. 100% współpracy z organizacją. 80% odpowiedzialnych zakupów (minimalizacja opakowań i pojemników). Owoce od lokalnych firm). Segregacja odpadów z mniej niż 20% nieodpowiednich odpadów (mieszanka lekkich opakowań i odpadów organicznych). 100% segregacja i właściwe zarządzanie opakowaniami papierowymi i kartonowymi.

Potencjał uczenia się lub transferu

Praktyka ta może być interesująca dla innych regionów ze względu na jej elastyczność i możliwość dostosowania do różnych kontekstów. Poniżej przedstawiono kluczowe czynniki, które ułatwiają transfer tej dobrej praktyki, a także wyzwania, które mogą pojawić się podczas jej wdrażania w nowych środowiskach:

Kluczowe czynniki sukcesu dla transferu

1. Zdolność adaptacji
2. Prostota i powtarzalność
3. Wsparcie ze strony lokalnych interesariuszy
4. Pozytywny i widoczny wpływ
5. Zaangażowanie w ochronę środowiska

Czynniki, które mogą utrudniać transfer

1. Ograniczona infrastruktura do zarządzania odpadami
2. Brak świadomości społecznej
3. Koszty i zasoby na adaptację
4. Kontekst regulacyjny, który utrudnia adaptację

Planowanie dostaw w oparciu o liczbę uczestników. Zmniejszenie ilości generowanych odpadów opakowaniowych. Zmniejszenie rodzajów materiałów. Wykorzystanie tych wydarzeń jako trakcji marketingowej dla dostawców. Przyjęcie nowych nawyków w planowaniu wydarzeń.

3 Zarządzanie odpadami w wydarzeniach Anatolia College

Lokalizacja: Grecja, region Macedonii Środkowej

Właściciel: Anatolia College

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Wydarzenia na dużą skalę często generują znaczne ilości odpadów, przyczyniając się do degradacji środowiska i wyczerpywania zasobów. Bez odpowiedniego zarządzania odpady te mogą trafić na wysypiska, szkodząc ekosystemom i zdrowiu ludzkiemu.

Anatolia College opracował kompleksową strategię zarządzania odpadami, aby zminimalizować ich wytwarzanie oraz promować recykling i ponowne wykorzystanie podczas organizowanych wydarzeń. Obejmuje to współpracę z różnymi organizacjami w zakresie zbiórki odpadów, redystrybucji nadwyżek żywności oraz recyklingu papieru i plastiku. Ponadto Anatolia College wdrożył środki mające na celu zmniejszenie

wpływu na środowisko, takie jak przejście na odnawialne źródła energii i zakaz sprzedaży plastikowych butelek na terenie kampusu.

Celem jest znaczne ograniczenie wytwarzania odpadów i zwiększenie wskaźników recyklingu podczas dużych wydarzeń, a ostatecznie dążenie do zerowej ilości odpadów. Cele obejmują przekierowanie znacznego odsetka odpadów z wysypisk, podnoszenie świadomości wśród studentów, wykładowców i pracowników na temat praktyk redukcji odpadów oraz wspieranie kultury zrównoważonego rozwoju w społeczności Anatolia College. Oczekuje się stworzenia modelu zrównoważonego zarządzania wydarzeniami, który może być powielany przez inne instytucje.

Potrzebne zasoby

Projekt jest prowadzony przez osiem osób z Biura Odpowiedzialności Społecznej, Wydziału Konserwacji, Służb Ochrony i Sprzątania, Koordynatorów Planowania Wydarzeń i wychowawców. Ponadto 50 studentów z inicjatywy Zielonych Ambasadorów jest zaangażowanych w sadzenie drzew, projekty zarządzania odpadami i kampanie uświadamiające.

Potwierdzenie sukcesu

Anatolia współpracuje z organizacjami zewnętrznymi w zakresie gospodarki odpadami, takimi jak ANAKEM w zakresie zbiórki odpadów budowlanych, BORO-UME w zakresie redystrybucji nadwyżek żywności i ELDIA w zakresie recyklingu. Organizacje pomocy społecznej, takie jak DESMOS, ułatwiają przekazywanie sprzętu technologicznego. Te partnerstwa pomogły Anatolii zmniejszyć wpływ na środowisko podczas dużych wydarzeń. Na przykład zakaz sprzedaży plastikowych butelek i instalacja chłodziarek do wody pozwoliły zaoszczędzić 18 000 plastikowych butelek miesięcznie. Od 2022 roku udało się uratować ponad 600 000 butelek.

Potencjał uczenia się lub transferu

Inicjatywa zrównoważonego rozwoju Anatolia College oferuje cenne lekcje dla innych regionów lub organizacji, które chcą przyjąć podobne praktyki. Kluczowe elementy transferowalne obejmują:

- **Wewnętrzna współpraca:** Dobrze skoordynowany zespół wewnętrzny jest niezbędny. Bez współpracy między wydziałami (edukacja, administracja, odpowiedzialność społeczna) skuteczne wdrażanie praktyk zrównoważonego rozwoju byłoby trudne.
- **Zaangażowanie i edukacja:** Zaangażowanie studentów, pracowników i szerszej społeczności jest kluczowe. Angażowanie interesariuszy poprzez warsztaty i kampanie środowiskowe podnosi świadomość i napędza wspólne działania.
- **Partnerstwa z organizacjami zewnętrznymi:** Partnerstwa mają kluczowe znaczenie dla obsługi specjalistycznych aspektów, takich jak zbiórka odpadów. Podobna współpraca jest potrzebna w każdym regionie, który chce powielić tę inicjatywę.

Przeszkody i wyzwania

1. Koszty początkowe i alokacja zasobów
2. Opór kulturowy i instytucjonalny
3. Wymagania dotyczące infrastruktury

4

Exibo - metoda projektowania wystaw do wykorzystania w dużych wydarzeniach o ograniczonym wpływie na środowisko

Lokalizacja: Grecja, Region Macedonii Środkowej

Właściciel: Polyptychon

Strona internetowa:

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Mottem tych badań jest „Projektowanie dla wszystkich”, mające na celu opracowanie innowacyjnej metody projektowania wystaw, którą można zastosować do dużych wydarzeń o ograniczonym wpływie na środowisko.

Exibo to rezultat: metodologia projektowania modułowego systemu wystawienniczego oparta na archetypowym procesie produkcji polegającym na rejestrowaniu, analizie i odtwarzaniu danych.

Jest to trójwymiarowy, holistyczny system wystawienniczy, składający się z:

- Szkieletu (struktury nośnej),
- Skór (elementów pokrywających),
- Dodatków (mebli).

Poprzez powtarzanie, rozszerzanie i sekwencjonowanie unikalnie zdefiniowanego elementu geometrycznego, Exibo umożliwia tworzenie przestrzeni do prezentacji wszelkiego rodzaju treści - idei, wartości, pamięci i produktów - ogólnie rozumianych jako „przestrzenie doświadczeń”.

Kluczową innowacją było przededefiniowanie ontologii modułowego systemu wystawienniczego, co ułatwiło jasne zdefiniowanie celów projektowych i wyników.

Wizją było opisanie i ustanowienie elementów „uniwersalnego języka” w projektowaniu wystaw o zrównoważonych cechach. Główna konstrukcja wykonana jest z cienkiego aluminium, co zapewnia lekkość, trwałość i możliwość wielokrotnego użytku.

Potrzebne zasoby

Polyptychon rozszerzył swój istniejący zespół architektów, inżynierów i projektantów, zatrudniając ekspertów zewnętrznych, w tym:

- inżyniera budowlanego,
- specjalistę ds. oświetlenia,
- naukowca zajmującego się materiałami.

Ponieważ Exibo został opracowany w ramach programu badawczego, okazał się stabilny finansowo, bez nieprzewidzianych kosztów.

Potwierdzenie sukcesu

- Odpady powstałe w wyniku cięcia wynoszą zaledwie 0,2-2,0%, z czego znaczna część może zostać ponownie wykorzystana do produkcji elementów dodatkowych lub konstrukcji wsporczych.
- Wielokrotne wykorzystanie systemu obniżyło koszty produkcji, transportu, instalacji i demontażu:
 - do 50% przy pierwszym ponownym użyciu,
 - do 70% w przypadku drugiego ponownego użycia.

Organizacje, które powieliły tę praktykę:

- Policentryczne Muzeum Aigai
- Muzeum Archeologiczne w Kilkis
- Państwowy Teatr Północnej Grecji

Potencjał uczenia się lub transferu

System Exibo można łatwo przenieść do innych regionów i krajów, ponieważ został specjalnie zaprojektowany, aby dostosować się do różnych przestrzeni i tematów.

Jest to zrównoważony, samostojący i samoświecący modułowy system wystawieniczny, oferujący bezprecedensową elastyczność dla użytkowników, którzy chcą zminimalizować dostosowanie projektu wystawy, a tym samym zmniejszyć ilość odpadów związanych z projektowaniem.

5

Zarządzanie odpadami stałymi podczas wydarzeń na dużą skalę w Parku Środowiskowym Thermi

Lokalizacja: Grecja, Region

Macedonii Środkowej

Właściciel: FODSA

Strona internetowa:

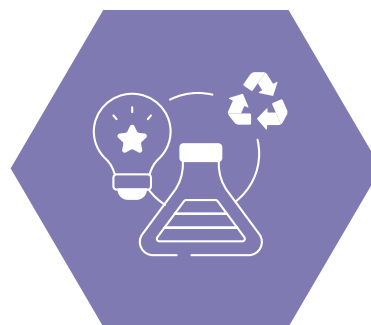
Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

Park przyjmuje rocznie 14 837 dzieci z wycieczek szkolnych i jest gospodarzem wydarzeń kulturalnych i sportowych. Zorganizowany i zaplanowany system zarządzania odpadami w parku stał się więc koniecznością. FODSA przyczynia się do zwiększenia świadomości ekologicznej i właściwego zarządzania odpadami. W rezultacie park jest utrzymywany w czystości przez cały czas trwania wydarzeń.

Szkoły uczestniczą w programach edukacji ekologicznej i warsztatach organizowanych przez urząd ds. gospodarki odpadami stałymi, koncentrując się na recyklingu i ochro-

nie środowiska. Zwiększona liczba odwiedzin w weekendy i święta oraz liczne organizacje organizujące wydarzenia sportowe i kulturalne generują znaczne ilości odpadów. Podjęto następujące inicjatywy:

1. Współpraca z sąsiednimi gminami w celu zakupu pojemników na odpady zielone
2. Współpraca z centrum recyklingu (niebieskie pojemniki)
3. Kompostowanie na miejscu
4. Zwiększenie liczby pojemników i wdrożenie strategiczne (dostępne lokalizacje)
5. Personel przeszkolony w zakresie gospodarki odpadami i praktyk kompostowania

Na przykład, park z powodzeniem organizował Dzień Olimpijski przez dwa lata, przyciągając ponad 2000 uczestników.

6. Polityka „Nie pozostawiaj śladów”: Inicjatywa rozpoczęła się od telefonicznych odpraw dla szkół planujących wizyty, a następnie edukacji na miejscu po przyjeździe.

Głównymi interesariuszami i beneficjentami tej praktyki są gminy i regiony, ale przede wszystkim obywatele.

Opinia eksperta

Średnio każdy obywatel Europy wytwarza prawie pół tony odpadów komunalnych, a roczna produkcja odpadów w UE wynosi 2,5 miliarda ton. Skuteczne zarządzanie odpadami podczas wydarzeń na dużą skalę ma kluczowe znaczenie dla zminimalizowania wpływu na środowisko i promowania zrównoważonego rozwoju. Wiąże się to ze starannym planowaniem, przejrzystymi systemami segregacji odpadów i współpracą z lokalnymi służbami zajmującymi się odpadami. Kluczowe strategie obejmują ograniczenie jednorazowych tworzyw sztucznych, zapewnienie dostępnych pojemników do recyklingu i kompostowania oraz podnoszenie świadomości wśród uczestników. Dobrze przeprowadzona gospodarka odpadami nie tylko utrzymuje obiekt w czystości, ale także stanowi pozytywny przykład odpowiedzialnego zachowania publicznego i długoterminowego zarządzania środowiskiem.

Magda Michalíková

Pracuje dla Platformy edukacyjnej
Interreg Europe Policy Learning Platform

Potrzebne zasoby

- Stały personel (około 5 osób), posiadający dogłębną wiedzę na temat funkcjonowania parku i prowadzonych w nim działań.
- Budżet wkładu własnego
- Gminy dostarczają pojemniki.

Potwierdzenie sukcesu

Liczba studentów wzrosła z 4663 w 2015 r. do 14 837 w 2024 r. (220%). Selektywna zbiórka odpadów, kompostowanie i dodatkowe pojemniki zapobiegają gromadzeniu się śmieci. Współpraca z gminami, szkołami i organizacjami zapewnia sukces praktyk. Kompostowanie na miejscu odpadów organicznych i fusów z kawy wytwarza kompost wykorzystywany w samym parku i zmniejsza ilość odpadów wysyłanych na wysypiska. Programy edukacyjne dostarczane do szkół i polityka „Nie pozostawiaj śladów” zwiększyły świadomość ekologiczną.

Potencjał uczenia się lub transferu

Praktyka ta podkreśla znaczenie zarządzania odpadami w publicznych przestrzeniach zewnętrznych, zwłaszcza tych, które są często odwiedzane w ciągu tygodnia. Tereny rekreacyjne i sportowe przyciągają tłumy. W ciągu 24 lat od otwarcia i po pandemii COVID-19 park odnotował wzrost liczby odwiedzających. W związku z tym wytyczne parku dotyczące zarządzania odpadami są stale aktualizowane. Różnorodne kanały segregacji materiałów (plastik, papier, szkło i odpady organiczne), wraz z łatwo dostępnymi udogodnieniami dla tych kanałów, przyczyniają się do zminimalizowania wpływu aktywności na świeżym powietrzu na środowisko. Ponadto edukują odwiedzających i kierują ich ku społeczeństwu bezodpadowym. Władze publiczne i samorządy lokalne współpracują w celu uzyskania optymalnych wyników. Dodatkowym atutem jest edukacja ekologiczna dzieci odwiedzających park (briefingi ekologiczne na temat recyklingu/wycieczki szkolne). Dzieci otrzymują informacje o kanałach recyklingu i wyznaczonym obszarze kompostowania w parku.

6 Zapobieganie powstawaniu odpadów w SANA Food i Slow Wine

Lokalizacja: Włochy, miasto metropolitalne Bolonia

Właściciel: SANA Food and Slow Wine

Strona internetowa:

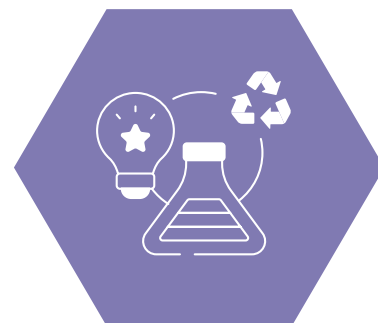

Zeskanuj kod QR
aby dowiedzieć się więcej

Informacje o tej dobrej praktyce

SANA Food to wystawa, która oferuje firmom zajmującym się ekologiczną i zdrową żywnością możliwość nawiązania kontaktu z odwiedzającymi z kraju i zagranicy. Targi Slow Wine gromadzą producentów wina z całego świata, którzy poświęcają się zrównoważonemu rozwojowi, etycznym metodom produkcji i tworzeniu wysokiej jakości win, które szanują różnorodność biologiczną i lokalne tradycje.

SANA Food i Slow Wine we współpracy z Bologna-Fiere zajęły się kwestią zrównoważonego rozwoju, zmniejszając swój wpływ na środowisko podczas obu wydarzeń. Misje SANA Food i Slow Wine stanowią zobowiązanie do minimalizowania wpływu na środowisko, głównie poprzez zarządzanie odpadami, oraz zapewnienie, że każdy aspekt wydarzenia jest zgodny ze zrównoważonym i odpowiedzialnym podejściem.

Wydarzenia te stanowią przykład zrównoważonego zarządzania wydarzeniami poprzez priorytetowe traktowanie zapobiegania powstawaniu odpadów i odzyskiwania zasobów. Te coroczne wydarzenia integrują ekologiczne praktyki w całej organizacji. Kluczowe środki obejmują osiągnięcie wskaźnika odzysku odpadów na poziomie 99,5%, przejście na catering w 100% wolny od plastiku oraz promowanie zrównoważonych opcji transportu w celu zminimalizowania śladu węglowego. Innowacyjne inicjatywy, takie jak wyeliminowanie wykładzin dywanowych w obszarach wystawowych od 2025 r., dodatkowo zmniejszają wytwarzanie odpadów. Wysiłki te pokazują, w jaki sposób wydarzenia biznesowe mogą zintegrować zrównoważony rozwój z każdym aspektem ich działalności.

Potrzebne zasoby

- Zasoby ludzkie: Strategie zarządzania odpadami zostały opracowane przez organizatorów wydarzeń, a eksperci ds. zrównoważonego rozwoju współpracują w celu opracowania strategii zarządzania odpadami.
- Infrastruktura i udogodnienia: 20 000 metrów kwadratowych powierzchni wystawienniczej

Potwierdzenie sukcesu

Podczas wystaw SANA Food i Slow Wine odzyskano 99,5% odpadów. Kluczowe inicjatywy obejmowały usługi cateringowe bez plastiku, знижки na zrównoważone opcje transportu, sortowanie odpadów według kategorii - zapewniające ponowne wprowadzenie materiałów na rynek jako surowców wtórnych, podejście bez papieru, a od 2025 r. wyeliminowanie wykładzin z korytarzy wystawowych w celu uproszczenia operacji montażu i demontażu przy jednoczesnym zmniejszeniu produkcji odpadów.

Potencjał uczenia się lub transferu

Polityka wydarzeń bez wykładzin wdrożona przez SANA Food i Slow Wine służy jako model dla wydarzeń biznesowych w celu skutecznej redukcji odpadów. Eliminując wykładziny jednorazowego użytku w korytarzach stoisk, wydarzenie odnosi się do krytycznej kwestii środowiskowej, ponieważ tradycyjny recykling wykładzin pozostaje ograniczony, a tylko ułamek z nich jest ponownie wykorzystywany do innowacyjnych zastosowań, a około 37% odpadów z wykładzin trafia do odzysku energii. Polityka ta znacznie zmniejsza ilość odpadów generowanych po wydarzeniach, biorąc pod uwagę, że wyeliminowanie 20 000 metrów kwadratowych wykładzin pozwala uniknąć emisji 0,81 kg CO₂ na metr kwadratowy. Inicjatywa ta pokazuje, w jaki sposób eliminacja zbędnych materiałów może zminimalizować ilość odpadów, jednocześnie upraszczając konfigurację i demontaż wydarzenia. W przypadku krajów, które chcą uczynić swoje wystawy i konferencje bardziej zrównoważonymi, podejście to podkreśla znaczenie ponownego przemyslenia projektu wydarzenia i nadania priorytetu materiałom, które są niezbędne, nadają się do ponownego wykorzystania lub recyklingu.

**Interreg
Europe**

Co-funded by
the European Union

MINEV

www.interregeurope.eu/minev

[@InterregMINEV](https://www.instagram.com/InterregMINEV)

[@interregminev](https://twitter.com/interregminev)

Treść tego magazynu odzwierciedla wyłącznie poglądy i doświadczenia jego autorów. Ani **Interreg Europe**, ani **Unia Europejska** nie ponoszą odpowiedzialności za sposób wykorzystania tych informacji. Zachęcamy do udostępniania i powielania treści pod warunkiem podania źródła i przestrzegania praw autorskich.